

1 CORINTO

NABEMA CARTA PAULOBA BADA DJABARÃ CORINTO PURUÐEBEMA ITEA

Pauloba naã cartada djabarã Corinto puruðebema itea ðasia. Poa 55are Epeso puruðeba diabuesia.

Pauloba Corinto puruðe bedea bia Jesucritodebemada naãrã jaradiasia (Hecho 18:1-17). Judiorã dji jarebada dede jaradia ða bẽrã ãcãrã judiorãba ijãsidãa. Dewara judiorãba Paulo ayã jaretapedadacarea dewara dede jaradia ðesia. Mãwã ðade ãcãrã griegorã bida ijãsidãa. Paulora Corintode poa aba ãsidra ðasia.

Corintora puru droma basia. Ëberãrãda seisciento mil audu duanasidaca ðaa. Maã awara ãdjirã ãcõrẽ ðea deda zocãrã eropanasidãa. Baribarã maã ãcõrẽ ðea ëpẽni carea auduada obadjidãa. ãcãrãba Jesucrito ijãpedadamina wadibida audua nĩbabadjidãa. Djabarã tãena dewara nẽbara sida baraasia.

Naãrã Pauloba ãdjirãra quẽasia ijara duana carea (1:1neba aba 4:21naa). Maãare ðasia audua nĩbarãnamãrẽã (5:1neba aba 6:20ðaa). Maãare djabarãba cartadeba iwidipedadada panusia. Capitulo 7de quima edadidebema iwidipedadada panusia. Capitulo 8ðeba aba 11ðaa panusia ãdjia jawaba oda ãcõrẽ carea sãwã odida panada. Capitulo 12ðeba aba 14ðaa ãcõrẽ Jaureba obi ðadebemada panusia.

Corintode ãcãrãba dadji ãrẽbadidebemada ãi crĩa panana bẽrã Pauloba capitulo 15de maãnebemada ðasia. Capitulo 16de ðasia sãwã parata jare pedida panada idjaba ãdjirã acãde wãida.

Naã cartade Pauloba naãrã ðada

1 ¹Mãra Pauloa. ãcõrẽba quĩrĩana bẽrã mãra trãsia Jesucritoba diabuedada ðamãrẽã. Dadjirã djaba Susteneda mã ume ðaa.

²Mãa naã cartara ðabarãrã ãcõrẽ ëberãrã Corinto puruðebema itea.

Jesucritodeba ãcõrẽba bãrãra edasia idji itea bia ðeadamãrẽã. Ara maã quĩrãca idjia druaza jũma dadjirã Boro Jesucritoa iwidibadara edasia.

Idjira ãdjirã Boroa idjaba dadjirã Boroa. ³Daiba quĩrĩa panã dadjirã Zeza

Ãcõrêba, dadjirã Boro Jesucrito bida ãdji biadeba bãrãra careba pananida idjaba necai ßaira dia pananida.

Pauloba djabarã carea Ãcõrêa bia ßlada ada

⁴Bãrãra Jesucrito ume panã bẽrã Ãcõrêba idji biadeba careba ßla. Mañ bẽrã mña Ãcõrêa iwidißarãza bãrã carea bia ßlada abaria. ⁵Jesucrito ume panã bẽrã Ãcõrêba bãrãa jũma diasia bia oðamãrẽã. Idji bedeara poya cawa jaradia panania idjaba idjidebemada poya bio cawa panania. ⁶Jũma Ãcõrêba bãrãa diadaba unubi ßla Crito bedea daiba jaradiapedadara wãrã arada. ⁷Bãrãba dadjirã Boro Jesucrito ununi carea jãã panãmisa Ãcõrêba idji Jauredeba dia ßara jũma eropanã. ⁸Mañba Ãcõrêba bãrãra zarea erobaya aba nañ ewari jõßarãdaa. Mãwãra dadjirã Boro Jesucritoba cawa ode zebarãde bãrãra biẽ jaradi neẽ beadia. ⁹Ãcõrêra bedea aba ßla. Idjia bãrãra trãsia idji Warra dadjirã Boro Jesucrito ume ãbaa beadamãrẽã.

Djabarã cricha awara awara pananebema

¹⁰Djabarã, dadjirã Boro Jesucritodeba mña bãrãa bedea djuburiaya ãbaa bia duananamãrẽã. Cricha awara awara duananiẽ panã, ãteßarã cricha abaldeba ãbaa bia duananida panã. ¹¹Djabarã, mña ùrĩna carea mãwã jara ßla. Djabawẽrã Cloe ëberãrãba mña jarasidaa bãrãra ijara duanabarida. ¹²Ebuða jaraibarã, ãcarã bãrãnebemaba jarabadaa: “Mñra Pauloða.” Dewararãba jarabadaa: “Mñra Apolodea.” Dewararãba jarabadaa: “Mñra Pedroða.”^a Idjaba dewararãba jarabadaa: “Mñra Critodea.” ¹³Mãwãra ¿Citora zocãrã ßaca? ¿Mñda bãrã carea crude cachisidaca? ¿Bãrãra mñ trãneba borocuesidaca?

¹⁴Mña ni abal bãrãnebemada borocuedaẽ bẽrã ßarida ßla. Mña ababe djaba Crispoda, Gayo sida borocuesia. ¹⁵Mãwã ni abalba poya jaradaẽa mñ trãneba borocuesidada. ¹⁶Idjaba mña djaba Estepana ëberãrã sida borocuesia. ãdjirã awara dewarada borocuesibarã mña quĩrãnebaẽ. ¹⁷Critoba mñra diabueẽ basía ëberãrã borocue ßamãrẽã, ãteßarã diabuesia bedea bia idjidebemada jaradiamãrẽã. Baribarã nañ duðabema necawaadeba mña jaradiaẽ ßla Crito crude beudada ara idji quĩrĩabe beuda quĩrãca ßerãmãrẽã.

Citora Ãcõrẽ necawaa idjaba Ãcõrẽ ßlaa

¹⁸Talã uruadaa wãni ëberãrãmaarã Crito crude beudadebema bedeara siriẽ ßla. Baribarã dadjirã, dji Ãcõrêba ëdrã edadarãba cawa panã mañ bedeaba Ãcõrẽ ßlara cawabi ßada. ¹⁹Ãcõrẽ Bedeade nãwã ßá ßla:

Ne cawa ßea necawaada mña siriẽ ßada unubiya. Cricha cawa ßea crichara biẽ taßada cawabiya.^b

a 1:12. *Pedro.* Griego bedea “Cepa” ßá ßla. **b 1:19.** Isaía 29:14.

²⁰Wārāda Ācōrēba nañ ejūānebema necawaara sirié ɓada cawabisia. Jāñbe ɓne cawa ɓeara sāwāsida? ¿Judiorā ley jaradiabadara sāwāsida? ¿Nañ ewaride necawaadeba bedeadadara sāwāsida? ²¹Ācōrēba idji necawaadeba odaba idjida cawabi ɓla. Baribarla nañ ejūānebemarāba ara ādji necawaadeba idjira cawaɗacaa.^c Ādjirāmaara daiba jaradia panla sirié ɓamīna Ācōrēmaara bia ɓasia mañneba jūma idji ijāɓɗara ēdra edaida.

²²Crito ijāni carea judiorāba ne ununacada unu quīrābadaa. Judiorāēba nañ ejūānebema necawaada jarabadaa. ²³Baribarla daiba Crito crude beudada jaradia panla. Mañ beɗeara judiorāba bia ūrīnacao. Idjaba judiorāēba mañ beɗeara sirié ɓada crīchabadaa. ²⁴Baribarla Ācōrēba ɓcala judiorāda, ɓcala judiorāē sida trāsia Critodeba ēdra edai carea. Mañgarāba cawa panla Ācōrēba Critodeba idji ɓɗada, necawaa sida unubisida. ²⁵Ēberāmaara Critora crude beuda bēra Ācōrēra ne cawa ɓléa, ɓɓlaé ɓla. Baribarla ne adua ɓa quīrāca ɓamīna Ācōrēra jūma nañ ejūānebemarā cāyābara ne cawaara ɓla. Idjaba Ācōrēra ɓɓlaé ɓaca ɓamīna jūma nañ ejūānebemarā cāyābara ɓɓlara ɓla.

²⁶Djabarā, crīchadua Ācōrēba bārā edaside sāwā ɓasida. Ēberāmaara zocārā bārānebemada ne cawa beadaé ɓasía, dji dromada beadaé ɓasía, dji droma beadeba todaé ɓasía. ²⁷Mañ bēra nañ ejūānebema ne cawa ɓeamaara bārāra ne adua quedeaa. Baribarla ādjirāba ne adua quedeaa abadara Ācōrēba edasia. Māwā nañ ejūānebema ne cawa ɓeara perabibaria. Ara mañ quīrāca nañ ejūānebema ɓɓla ɓeamaara bārāra ɓɓlaé ɓeaa. Baribarla ādjirāba ɓɓlaé ɓeaa abadara Ācōrēba edasia. Māwā nañ ejūānebema ɓɓla ɓeara perabibaria. ²⁸Nañ ejūānebemarāba dji edaara quedeaa abadara, ādjia igarabada sida Ācōrēba edasia. Māwā dji dromaé ɓeara edasia dji droma ɓe edaara ɓa carea. ²⁹Mañ bēra ni ɓaɓɓa ara idjidebemada Ācōrē quīrāpita poya bia bededaéa. ³⁰Baribarla Ācōrēba bārāra Jesucrito ume ābaa ɓasia. Māwā Critodeba Ācōrēba idji necawaada dadjirāa cawabisia. Idjia dadjirāa jipa ɓasia, ara idji itea bia ɓasia, idjaba cadjiruadebemada ēdra edasia. ³¹Mañ bēra Ācōrē Bedeade ɓa ɓa quīrāca dadjia odida panla. Nāwā ɓa ɓla: “Aɓaɓda bia bedeaibarla, dadji Boroɗebemada bia bedeaɗa ɓla.”^d

Crito crude beudadebemema Pauloba jaradiada

2 ¹Djabarā, mña Ācōrēnebemada bārāmaa jaradiade wāsida bedea bia quirudeba ni mñ necawaadeba jaradiaé ɓasía. ²Bārā tāēna ɓaside mña ababe Jesucritodebemada, idji crude beapedadada cawabi quīrā ɓasia. ³Mañne mñra ɓɓlaé ɓada crīchasia. Idjaba poya bia jaradiaéda crīcha ɓada bēra ne wayaaba cacua ure nūmabadjia. ⁴Mña Jesudebema

c 1:21. Ācōrēba idji necawaadeba odaba idjida cawabi ɓla. Baribarla nañ ejūānebemarāba ara ādji necawaadeba idjira cawaɗacaa. Griego bedeade mañba idjaba nāwā jara ɓla: “Ācōrēba idji necawaadeba ɓasia ēberārāba nañ ejūānebema necawaadeba idjira poya cawarānamārēa.” **d 1:31.** Jeremia 9:24.

nēbɾɾɐ ʔaside idjaba jaradia ʔaside mɿ necawaadeba mǎwǎ oé ʔasía bǎrǎba iǰǎnamǎrēǎ. Átebɾɾɐ jaradia ʔade Ācōrē Jaureba idji ʔɬɬadeba cawabisia maɿ bedeara wǎrǎ arada. ⁵Mǎwǎ bǎrǎba naɿ ējūǎnebema necawaadeba Jesucritora iǰǎnǎé ʔasía, átebɾɾɐ Ācōrē ʔɬɬadeba iǰǎsidaa.

Ācōrēba naēna cawabié ʔadara idji Jauredeba cawabida

⁶Mǎwǎmǎna daiba necawaada Ācōrē bio iǰǎ bea jaradia panɬa. Maɿ necawaara naɿ ējūǎnebemaéǎ, naɿ ējūǎnebema bororǎ necawaéǎ. Ādjirǎra dǎrǎ pananaéǎ. ⁷Daiba Ācōrē necawaa naēna cawabié ʔadada jaradia panɬa. Naɿ ējūǎ oi naēna Ācōrēba maɿ necawaadeba ne oida ʔɬsia dadjirǎra idji ume ábaa bia beadamǎrēǎ. ⁸Naɿ ējūǎnebema bororǎ ni abaɬba maɿ necawaara cawaǎé ʔasía. Cawa pananabara dadjirǎ Boro biya quirura crude beadaé bacasia. ⁹Baribɾɾɐ cawaǎé ʔasía Ācōrē Bedeade ʔɿ ʔɿ quǐrǎca. Nǎwǎ ʔɿ ʔɿ:

Ācōrēba idji quǐrǐǎ bea itea bia o erobɾɾa ni abaɬba wadi ununacaa, cɐwɐɾɐba ũrɐnacaa, ni cawa crǐchadacaa.^e

¹⁰Jūma maɿɿɿɐ Ācōrēba idji Jauredeba dadjirǎa cawabisia. Idji Jaureba ne jūmada cawa ʔɿ. Ācōrē crǐcha sida jūma cawa ʔɿ. ¹¹¿Ēberǎ crǐchara caiba cawa ʔɿ? Ara idjidubabɾɾɐ cawa ʔɿ. Ara maɿ quǐrǎca ni abaɬba Ācōrē crǐchara poya cawaǎéǎ. Ababe Ācōrē Jaurebɾɾɐ cawa ʔɿ. ¹²Dadjirǎba naɿ ējūǎnebema crǐchada edadaé ʔasía, átebɾɾɐ Ācōrē Jauredɾɐ edasidaa jūma Ācōrēba idji biadeba diaɬada cawaǎamǎrēǎ. ¹³Ara maɿɿɿɐdebemada daiba bedea panɬa. Baribɾɾɐ daiba naɿ ējūǎnebema necawaadeba bedea panɬéǎ, átebɾɾɐ Ācōrē Jaureba daia jaradia ʔɿ quǐrǎca bedea panɬa. Mǎwǎ Ācōrē Jaureba cawabi ʔɿ daiba jaradia panɬa idjia bedebi ʔɿ quǐrǎca.^f

¹⁴Baribɾɾɐ Ācōrē Jaureba cawabi ʔɿ Ācōrē Jaure neé ʔɿba cawa quǐrǐǎcaa, idjimaarǎ sirié ʔɿ bēǎ. Idjaba poya cawacaa, ababe Ācōrē Jauredeba cawaida ʔɿ bēǎ. ¹⁵Ācōrē Jaure neé ʔɿba Ācōrē Jaure erobɾɐ crǐchara poya cawaéǎ. Baribɾɾɐ Ācōrē Jaure erobɾɐba Ācōrēnebemada poya bio cawaya. ¹⁶Ācōrē Bedeade nǎwǎ ʔɿ ʔɿ: “¿Caiba dadjirǎ Boro crǐchara cawa ʔɿ? ¿Caiba idjǎ jaradiǎi?”^g Baribɾɾɐ dadjirǎba Crito crǐchada eropanɬa.

Pauloba, Apolo bida Ācōrē traju opedada

3 ¹Djabarǎ, mǎa bǎrǎa jaradiaside Ācōrē Jauredeba nǐbabadarǎa jaradia ʔɿ quǐrǎca poya jaradiaé ʔasía. Átebɾɾɐ naɿ ējūǎnebemarǎa, Crito iǰǎna djiwiɬi ʔearǎa jaradiada ʔɿ quǐrǎca jaradiasia. ²Mǎa Critodebema zareáé ʔada jaradiasia warra zaquerǎa juǔa dobi ʔɿ quǐrǎca. Djico cobi ʔɿ quǐrǎca zareara ʔada jaradiaé ʔasía, bǎrǎba poya cawaǎé ʔasí bēǎ. Idjaba waɬibida

e 2:9. Isaías 64:4; 52:15. **f 2:13.** *Idjia bedebi ʔɿ quǐrǎca.* Griego bedeade idjaba jara ʔɿ: “Ācōrē Jaure erobearǎ.” **g 2:16.** Isaías 40:13.

poya cawadaéa. ³Bārāra wadibida nañ djaraba o quĩrĩã ðadeba nĩnaa: djarāba eroba carea bié crĩchabadaa idjaba caicayabadaa. Māwā ðea bēřā ebuda ðla wadibida nañ djaraba o quĩrĩã ðadeba nĩnada nañ ějũānebemarā quĩrāca. ⁴Abałba jarabaria: “Māra Paulodea.” Dewaraba jarabaria: “Māra Apolodea.” Bārāba māwā jarabada bēřā nañ ějũānebemarā quĩrāca ðea.

⁵Baribara ěPaulora cai? ěApolora cai? Ababe दौरa Ācōrē nezocaa. Daideba bārāba dadjirā Borora ĩjāsidaa. Ācōrēba daiza obida quĩrāca osidaa. ⁶Ne ubara quĩrāca māa bārāa Jesudebemada naārā jaradiasia. Małbe māa uda cuebara quĩrāca Apoloba Ācōrē ðedeara biara jaradiasia. Baribara Ācōrēbara carebasia bārāba ĩjānamārēa māa uda waribibara quĩrāca. ⁷Mał bēřā ne ubarira dji dromaéa. Cuebari sida dji dromaéa. Ācōrēdra dji dromaa. Idjiabara néura waribibaria. ⁸Ne ubarira, cuebari sida Ācōrē quĩrāpita abaria. Idjia dadjiza ne biada diaya dadjia o ðada quĩrāca. ⁹Māa Apolo ume abarica Ācōrē trajura o panla. Bārāra Ācōrē néua.

Mał awara bārāra Ācōrēba de quĩrāca o ðla. ¹⁰Māra de obari bia quĩrāca ðla. Ācōrēba idji biadeba māa diađaba de jĩrũda bio edu jousia. Dewararāba carawabadaa. Baribara dadjiza quĩrācuitta ðaida ðla sāvā idji trajura o ðada. ¹¹De jĩrũra edu jouđa bēřā ni abala dewara de jĩrũda poya ðadaéa. Jesucritoda dji de jĩrũa. ¹²Małne ācala Ācōrē ðedeara ariđe jaradiabadaa de bia o panl quĩrāca. Ādjia o panla oro, parata, mōgara bia queđa ārĩca quĩrāca ðaya. Baribara ācala Ācōrē ðedeara ariđe jaradiadacaa de bié o panl quĩrāca. Ādjia o panla bacuru, quedua, chaba oda de quĩrāca ðaya. ¹³Critoba cawa oi ewariđe dadjiza ođara tala uruaba ala zaya droai cawaya. Małba ebuda cawabiya dadjia ođara sāvā ðasida. ¹⁴Dadjia ođaba mał tala uruada droasira Critoba dji o ðadaa ne biada diaya. ¹⁵Baribara dadjia ođara bá wāsira dji o ðadaba ni cārē bia sida edaéa. Idjira ēdraimĩna de babarađe ēdrałbara quĩrāca ēdra.

¹⁶ěAdua panla Ācōrē Jaurera bārā sođe ðada? ěAdua panla bārāra Ācōrē deda? ¹⁷Bariduaba Ācōrē dera ārĩbara, małga eberāra Ācōrēba bio cawa oya idji dera ababe idji itea ða bēřā. Idji dera bārāa.

¹⁸Ara bāđjiduba cūrũgarānadua. Nañ ějũānebema necawaada wārāda ðla. Abala mał quĩrāca ne cawa ðada crĩcha łabara, waa māwā crĩchaié ðla. Ātebara wārā necawaara erobai carea nañ ějũānebemarā quĩrāpita ne adua ða quĩrāca ðaida ðla. ¹⁹Nañ ějũānebema necawaara Ācōrēmaarā sirié ðla. Ācōrē Bedeade nāwā łá ðla: “Ācōrēba nañ ějũāne ne cawa ðeara ara āđji necawaadeba cawabibaria ne cawa panléda.”^h ²⁰Idjaba nāwā łá ðla: “Ācōrēba cawa ðla nañ ějũāne ne cawa ðea crĩchara sirié ðla.”ⁱ ²¹Mał carea crĩcharānadua abal eberā ěpē panneba dewararā cāyābara biara ðeada. Ācōrēneba bārāba ne jũmada eropanla bia ðeadi carea. ²²Bārāba māda, Apoloda, Pedro sida eropanla. Jũma nañ ějũāne ða sida eropanla. Ara nawenabema, nubema sida eropanla.

Dadjirāra zocai pananibara wa beudibara Ācōrēneba ne jūmada eropania bia beadi carea. ²³Jūma bārāra Critoderāa. Idjaba Critora Ācōrēneba.

Jesucrito nezocarā

4 ¹Bārāba crīchadida panla दौरा Crito nezocarāda. Ācōrēba दौरा ढसल idjidebema cawabiē ढadada ebuda jaradiadamārēā. ²Wārāda nezocaba idji boroba obi ढara jūma jipa o ढaida ढla dji boroba bia unumārēā. ³Mañ bērā bārāba wa baridua ēberāba mñnebema biē jarabladade mñcua crīchacaa. Idjaba ara mñdjiduba jaraēa mñā o ढara sāvā ढada. ⁴Mñā ni maārī bida āi oē ढada cawa ढmñna mañba jaraē ढla mñā jūma jipa osida. Dadjirā Borobara cawa jaraya. ⁵Mañ carea idjia cawa oi ewari naēna dadjia jaradiē panla idji traju o ढaba jipa o ढada wa jipa oē ढada. Dadjirā Boro zebardade dadjia sode crīcha ढadada, ne jūma dadji sode mērā ढeadada ebuda cawabiya. Mañ ewaride Ācōrēbala dadjirāza bia jaraya dadjia bia opeḍada quīrāca.

⁶Djabarā, mñnebemada Apolodebema sida ढasia bārā carebai carea. Daideba cawadida panla Ācōrē Bedeade ढā ढl auḍu crīchadiē panla.⁷ Māwāra bārāba ni abaḍda dewara cāyābara biara ढada crīchadaēa. ⁷¿Caiba ढara dewara cāyābara biara ढasi? Ācōrēba diada awara ¿ḍla cārēda eroḍa? ढla Ācōrēneba ne jūmada edasibara, ¿cārē cārēā ara ḍduba edada quīrāca bedeā ढl?

⁸Ācōrēneba eda quīrīā pananara bārāba jūma eropanana abadaa. Ācōrēba dia ढara aḍuba eropanana abadaa. Dai neē ḍduba Ācōrē quīrāpita dji dromarāda panesidada crīcha panla. Baribara māwāēa. Bārāra wārāda dji dromarāda panenabara bia ढacasia. Māwāra dai sida bārā ume ābaa dji dromarāda panecsidāa. ⁹Baribara mñā crīcha ढla dairā dji Jesucritoba diabuedarāda Ācōrēba jūmarā cāyābara edaara ढsida. Dairāra dji cawa obariba jūmarā quīrāpita beade edebara quīrāca panla. Ēberārāba, bajānebema nezocarāba, jūmarāba aḍa duanla beuḍi cawaya. ¹⁰Ēberārāmaarā दौरा Crito carea ne adua ḍeaa idjaba ढḍaē ḍeaa. Baribara bārāra Crito ume panl bērā dji ne cawaara ḍeada abadaa idjaba dji ढḍa ḍeada abadaa. Ēberārāba bārānebemada bia bedeā panla, baribara दौरा igara panla. ¹¹Waḍi ara nañ ewaride daiba jarrabada droa panla, opichiada droa panla, idjaba soresorea quedeadra jñni carea eropanla. Dai de arada neē panla idjaba ēberārāba दौरा biē obadaa. ¹²Daura ānāūnaē traja panla ne eropanani carea. Ēberārāba daia biē bedeabladade daiba ādjīa bia bedeabadaa. Dai biē obladade droabadaa. ¹³Sewaḍeba dai biē jarabladade bedeā biadeba panubadaa. Waḍi ara nañ ewaride ēberārāba दौरा ne ढatabueda quīrāca unubadaa, ne mititia quīrāca unubadaa.

¹⁴Mñā mañgara ढlē ढla bārā perabi carea. Ātebala mñ warrarā quīrāca bārāra quīrīā ढl bērā māwā ढā ढla jipa crīchabi carea. ¹⁵Bārāba

j 4:6. Ācōrē Bedeade ढā ढl auḍu crīchadiē panla. Griego bedeade mañra ebuda ढāēa.

Critodebema jaradiabadarāda zocārā eropanλbara wadi zezada aba eropanacasiḁaa.^k Māneba bārāba bedea bia Jesucritodebema ijāpedada bēṛā idjideba mālra bārā zezaa. ¹⁶Mañ carea mālra bārāba bedea djuburiaya māl nībabari quīrāca nībaḁamārēā. ¹⁷Mañ bēṛā Timoteoda bārāmaa diabuebaλra. Idjira dadjirā Boro ume jipa nībabaria. Dadjirā Boroḁeba māl warraca λla. Mālra idjira bio quīrīā λla. Idjia bārāba quīrānebabiya mālra Jesucrito ume sāwā jipa nīda. Mālra māvā nībaira Jesucrito ēberārā beaza jaradia λla.

¹⁸Λcλra bārānebemada dji dromarā quīrāca nīnaa, crīcha panλ bēṛā mālra bārāmaa wāḁēda. ¹⁹Baribaλra dadjirā Boroḁa quīrīāibaλra, mālra bārāmaa isabe wāya. Mañne dji dromaana abadaba jara panλ awa ūrīne wāēā, ātebaλra acλḁe wāya ādjia wārāda Ācōrē λbaada eropanλ cawaya. ²⁰Ācōrēba pe eroḁaḁebemārāba ara jāwā idjidebemada bedeaḁacaa, ātebaλra idji λbaaḁeba jipa obadaa. ²¹Mañda ḁbārāba sāwā quīrīā panλ? ḁQuīrīā panλca mālra quēāne wāida wa quīrīāneba, ibiḁeba wāida?^l

Djababa cadjirua o λa iduaribipeḁada

5 ¹Ēberārāba jara panλa bārā tāēna abaλda daunemaya λda. Jara panλa maλba dji papacauda eroḁada. Wārāda Jesucrito ijāḁ bea bida mañ cadjiruara odacaa. ²Māvāmīna bārāba wadibida jara panλa dewararā cāyābara biara beada. Baribaλra ḁmañ cadjirua carea bio sopua beadida panλēca? ḁMañ cadjirua o λra bārā umebemada āyā λadida panasidaēca? ³Mālra bārā ume λāēmīna crīchadeba bārā ume ābaa λla. Mañ carea bārā ume λa quīrāca mañ cadjirua o λa ēberāra dadjirā Boro Jesu trλneba cawa osia. ⁴Bārā ābaa dji λreḁadade mālra crīchadeba bārā ume λaya. Idjaba dadjirā Boro Jesuba λbaada bārāba diaya mañ ēberāra jipa cawa odamārēā. ⁵Idjira āyā λadida panλa diauruba bia mīgabimārēā. Māvāra nañ djaraba cadjirua o quīrīā λda igaraya. Idjaba Ācōrēba cawa oi ewaride idjira ēdrl edaya.

⁶Ara bādjida dewararā cāyābara biara beada abadaa. Baribaλra māvā jaraira bié λla. ḁBārāba adua panλca harina ēsābibari maārī λba harinara jūma ēsābibarida? Ara mañ quīrāca cadjirua maārī λba jūmarāda ārībaria. ⁷Mañ bēṛā harina ēsābibari drōā āyā batabueḁada quīrāca mañ cadjirua o λra bārā tāēnabemada āyā λdadua.^m Māvā bārāra cadjirua neé beadīa harina djiwidi baλratλda ēsābari neé λa quīrāca. Bārāra mañ quīrāca beaa, Critora dadjirā cadjirua carea beuḁa bēṛā. Idjira dadjirā ēdrl edai carea beapeḁada oveja basía.ⁿ ⁸Dadjirāba cadjiruadebema ēdrapeḁadara quīrānebabada bēṛā crīcha biadeba, wārāneba nībaḁida panλa.^o Māvā

k 4:15. *Zocārā.* Griego bedeaḁe λá λa “10 mil.” **l 4:21.** *Quēāne wāida.* Griego bedeaḁe λá λa “soa bara wāida.” **m 5:7.** Exodo 12:15. **n 5:7.** Exodo 12:3-13; Juaλ 1:29.

o 5:8. *Dadjirāba cadjiruadebema ēdrapeḁadara quīrānebabada.* Griego bedeaḁe λá λa: “Ewari droma obada.”

nĩbaira paĩ ẽs̃abari neẽ ɓa quĩr̃aca ɓaa. Dj̃ar̃a quĩr̃ama ɓaɗeba idjaba biẽ o ɓaɗeba waa nĩbadiẽ panla. M̃aw̃a nĩbaira harina ẽs̃abibari dr̃oã quĩr̃aca ɓaa.

⁹Naẽna m̃la cartade ɓasia b̃ar̃ara dji auɗua ɓea ume ābaa ɓeadiẽ panlaɗa. ¹⁰Baribarla maĩba jaraẽ ɓa naĩ ẽjũānebema auɗua ɓea ume, parata awua ɓea ume, ne dr̃abada ume, idjaba j̃awaba oda āc̃orẽ ẽp̃ɓada ume ɓeadiẽ panlaɗa. Ādjir̃a ume pana quĩr̃iānaẽɓarla, naĩ ẽjũānebemada ẽdr̃adida panla. ¹¹Āteɓarla m̃la b̃ar̃a itea ɓasia bariduaba ara idjida djabaada aibarla, baribarla auɗuada o nĩbaibarla, parata awua ɓaibarla, j̃awaba oda āc̃orẽ ẽp̃ɓ ɓaibarla, sewadeba dj̃ar̃ada biẽ jara ɓaibarla, beu nĩbaibarla, wa ne dr̃a ɓaibarla, maĩgl̃a ẽber̃a ume ābaa ɓeadiẽ panlaɗa idjaba ābaa ne codiẽ panlaɗa. ¹²⁻¹³Āc̃orẽ ij̃aẽ ɓeara cawa oi carea m̃lra ɓaẽa. Āc̃orẽɓarla idji ij̃aẽ ɓeara cawa oya. Baribarla b̃ar̃a tāẽna ɓeara b̃ar̃aba cawa odida panla. Āc̃orẽ Bedeade ɓa ɓa: “Cadjirua o ɓara b̃ar̃a tāẽnabemada āỹa ɓaɗadua.”^p

Djabar̃aba ara ādji ñɓlra cawa odidebema

6 ¹B̃ar̃a ijarabadaɗe j̃c̃arẽ c̃ar̃ẽ Āc̃orẽ adua ɓea cawa obadamaa jarade w̃abada? j̃Biara ɓaẽca Āc̃orẽ ẽber̃ar̃aba cawa odida? ²j̃B̃ar̃aba adua panla Jesu zɓlraɗe Āc̃orẽ ẽber̃ar̃aba naĩ ẽjũāne ɓeara cawa odida? B̃ar̃aba naĩ ẽjũāne ɓeara cawa odi b̃er̃a j̃s̃aw̃er̃a ñɓlra maārĩ quedeada poya cawa odaẽ? ³j̃Adua panla dadjir̃aba baj̃ānebema nezocar̃a sida cawa odida? M̃aw̃a ɓa b̃er̃a j̃naĩ ewaride ñɓlra b̃ar̃a tāẽna ɓeara poya cawa odaẽca? ⁴B̃ar̃ada ijaradibarla, j̃c̃arẽ c̃ar̃ẽ Āc̃orẽ adua ɓeara w̃abadaa cawa oɗam̃ar̃ẽ?^q ⁵M̃la maĩgl̃ara jara ɓa b̃ar̃a perad̃am̃ar̃ẽ. j̃B̃ar̃a tāẽna cr̃icha cawa ɓara ni aba bida neẽca djabar̃a ijara panla ibiabi carea? ⁶Baribarla djabada djaba ume ijaradapeɗa naĩ ẽjũānebema cawa obadar̃amaa w̃abadaa. M̃aw̃a odira w̃ar̃ada bio biẽ ɓa Āc̃orẽ ij̃aẽ ɓea quĩr̃apita ijarabada b̃er̃a.

⁷W̃ar̃ada ācl̃ara b̃ar̃ānebemada ijarabada b̃er̃a unubi panla jipa nĩbaɗacada. j̃Biara ɓaẽca ɓa biẽ oɗara droaida cawa obadamaa edei c̃aỹabara? j̃Biara ɓaẽca ɓa eroɓlra ɓa djabaa idu dr̃abida cawa obadamaa edei c̃aỹabara? ⁸Baribarla b̃ar̃aba ẽber̃ar̃ara biẽ obadaa idjaba ne dr̃abadaa. W̃ar̃ada bio biẽ o panla ara b̃ar̃a djabar̃ada m̃aw̃a obada b̃er̃a.

⁹⁻¹⁰j̃B̃ar̃aba adua panla cadjirua obadara Āc̃orẽ purude ɓeadaẽda? Ara b̃adjiduba c̃ur̃ugar̃anadua. Auɗua nĩbabadara, j̃awaba oda āc̃orẽ ẽp̃ɓ ɓeara, daunemabadara, umaquĩr̃a w̃er̃a quĩr̃aca ɓeabadara, umaquĩr̃ada abari umaquĩr̃a ume ɓeabadara, ne dr̃abadara, parata awua ɓeara, beu nĩbabadara, sewadeba dj̃ar̃a biẽ jarabadara, dj̃ar̃a c̃ur̃ugabada sida Āc̃orẽ purude ɓeadaẽa. ¹¹Ācl̃ara b̃ar̃ara naẽna m̃aw̃a ɓasia. Baribarla b̃ar̃aba cadjirua oped̃adara Āc̃or̃ɓa sag̃asia, idji itea bia ɓasia, idjaba jipa unusia dadjir̃a Boro Jesucritoɗeba idjaba idji Jaureɗeba.

⁸M̃la deu ðearãa, pēdrarãa biða jaraya: biara ðla m̃l quĩrãca quima neé ðeaðida. ⁹Baribarl bārã cacuaba quĩrĩ ðlaða poya droaðaéðarl, quima edaðida panla. Bārã cacuaba quĩrĩ ðlðebemada jũmawãya crĩcha ðai cãyãbara biara ðla quima edaðida.

¹⁰Quima bara ðearãa m̃la nałda jaraya. Nał bedeara m̃lreéa, ãteblarl dadjirã Borodea. Wērãba idji quimara amaié ðla. ¹¹Baribarl idji quimara amaiðarl, dewara umaquĩrãda edaié ðla. ãteblarl deu baida ðla wa dji quima ume waya bedeaída ðla. Abari quĩrãca umaquĩrãba idji quimara amaié ðla.

¹²Waabema djabarãa m̃la nałda jaraya. Nałglara dadjirã Boro Jesuba jaradiadaéa: djababa wērã Jesu ijãé ðlaða eroðlðarl, idjaba mał wērãra idji ume ða quĩrĩ ðlðarl, mał djababa idjira amaié ðla. ¹³Djabawērãba quima Jesu ijãé ðlaða eroðlðarl, idjaba mał umaquĩrãba idjida ama quĩrĩãéðarl, mał djabawērãba idjira amaié ðla. ¹⁴Mał umaquĩrã Jesu ijãé ðlara ãcōrē itea ðesia idji quimaba ijã ðl bēřã. Abari quĩrãca wērã Jesu ijãé ðlara ãcōrē itea ðesia idji quimaba ijã ðl bēřã. Mãwãébara bārã warrarãra ãcōrē itea ðeadaé bacasia. Baribarl djibarirãra ãcōrē itea panl bēřã ãdjirã sida ãcōrē itea panla. ¹⁵Jesu ijãé ðaba idji quimada ama quĩrĩ ðlðarl, amaida ðla. Mãwã djabada wa djabawērãda mĩã amaié ðl leyðebemada éðraya. ãcōrēba dadjirãra necai ðeadamãrēã trãsia. ¹⁶Djabawērã, ðla adua ðla. ãĩbērã ðl quimaba ðlðeba Jesura ijãisicada ãcōrēba éðrl edamãrēã. Djaba, ðla biða adua ðla. ãĩbērã ðl quimaba ðlðeba Jesura ijãisicada ãcōrēba éðrl edamãrēã.

¹⁷⁻¹⁸ãcōrēba dadjirã trãside ara dadji panana quĩrãca ðeaðida panla. Cacua wēãgo ðasibarl ara mãwã baida ðla. Cacua wēãgoé ðasibarl ara mãwã baida ðla. Dadjirãza ðeaðida panla dadjirã Boro ãcōrēba ðlaða quĩrãca. M̃la ãcōrē ēberãrã ðeaza mãwã jaradia ðla. ¹⁹Cacua wēãgo ðaída biara ðléa. Cacua wēãgoé ðai sida biara ðléa. ãcōrēba obi ðlara ijã o ðaída biara ðla. ²⁰ãcōrēba dadjirã trãside ara dadji panana quĩrãca ðeaðida panla. ²¹ãcōrēba ðl trãside nezocada ðasibarl, jũmawãya sopua ðarãdua. Baribarl ðl nezoca ðlðebemada poya éðrlðarl, mãwã odua. ²²Nezoca ãcōrēba trãnara dadjirã Boro Critoba cadjiruadebemada éðrl ðasia idji itea ne o ðamãrēã. Małne nezocaé ãcōrēba trãnara Crito nezocaa. ²³ãcōrēba bārãra nēðla nēdosia. Mał carea djãrã nezocada ðearãnadua. ²⁴Djabarã, ãcōrēba dadjirã trãside ara dadji panana quĩrãca ðeaðida panla. Małne ara dadji panl quĩrãca ãcōrē quĩrãpita jipa nĩbaída panla.

²⁵Mał awara quima waði edaðacadebemada m̃la jaraya. Dadjirã Boro Jesucritoba małglðebemada jaradiadaé bēřã m̃la crĩcha ðlaða jaraya. Bārãba cawa panla dadjirã Boroba m̃lra quĩrã djuburiaða bēřã m̃la wãrãda jarabarida. ²⁶Nãwã jaraya: m̃lmaarã nał ewaride bia mĩga panl bēřã dadji umaquĩrã deu ðeara ara dadji ðl quĩrãca ðeaðida panla. ²⁷Baribarl quima eroðlðarl, ðl quima amaida crĩcharãdua. Quima neé ðlðarl, quima edaída crĩcharãdua. ²⁸Baribarl quima edaibarl cadjiruáéa.

Wērāda quima edaibara cadjiruaéa. Baribara quima edabarara nañ ejũāne bia mĩga bayā. Bārā māwā bia mĩga pananida mĩa quĩrĩáé ɓaa.

²⁹Djabarā, mĩa nañgāda jara quĩrĩā ɓaa: nañ ewarira jōbodoa. Mañ carea djabarā quima erobeaba ādjia Ācōrē ēpē panlā igaradié panlā ādji quima ume beadi carea. Ātebala quima neé ɓaba ēpēida ɓa quĩrāca ēpēnida panlā. ³⁰Ara mañ quĩrāca djabarā sopua beara sopuaé ɓa quĩrāca beadida panlā Ācōrēda bio ēpēni carea. ɓasrida beara ɓasridaé ɓa quĩrāca beadida panlā. Ne nēdodaba idjia nēdodara ewariza erobaida crĩcha ɓaieé ɓaa. ³¹Nañ ejũā dadjia unu panlā jūma jōbodo bēra ne bara beaba ne neé ɓa quĩrāca crĩcha beadida panlā.

³²Mĩa quĩrĩā ɓaa bārāba nañ ejũānebemada jūmawāyā crĩchadaéda. Umaquĩrā quima neé ɓaba biara crĩcha ɓabaria dadjirā Boroba quĩrĩā ɓada oi carea. Dadjirā Borora ɓasridabi quĩrĩā ɓaa. ³³Baribara umaquĩrā quima erobaba nañ ejũāne idji quima bia erobaida biara crĩcha ɓabaria. Idji quimada ɓasridabi quĩrĩā ɓaa.

³⁴Māwā quima bara ɓaba crĩchada umé erobabaria. Abari quĩrāca wērā quima erobaba nañ ejũāne idji quima bia erobaida biara crĩcha ɓabaria. Idji quimada ɓasridabi quĩrĩā ɓaa. Baribara wērā quima neé ɓaba dadjirā Boroɗebemada biara crĩcha ɓabaria. Nañ cacuaé, jaurede bida idji itea bia ɓa quĩrĩā ɓaa.

³⁵Mañgāra mĩa jaraé ɓaa bārāba quĩrĩā panl quĩrāca ɓearānamārēā ātebala bia beadamārēā. Mĩa ababe quĩrĩā ɓaa bārāra quĩrāipa beadida idjaba jūma bārā soɗeba dadjirā Boroba quĩrĩā ɓada odida.

³⁶Aɓal djabada awērā djora ume dji edadi carea beɗea bia panɓara, dji edadi naēna poya droaéda crĩchaibara idjaba isabe eda quĩrĩāibara, edaida ɓaa. Mañra cadjiruaéa. ³⁷Baribara djabada dji edadi carea beɗea ɓaɗacarea mañ wērāra edaéda idji soɗeba wārāda crĩcha ɓabara idjaba idji cacuaba quĩrĩā ɓara poya droaibara, bia ɓaa mañ wērāra edaéda. ³⁸Wārāda quima edabaraba bia o ɓaa. Baribara mĩmaara quima edaéba biara o ɓaa.^w

³⁹Djabawērā quima bara ɓara dji quima zocai ɓamisa idji ume ɓaida ɓaa. Baribara dji quimara beuibara, dewara umaquĩrāda eda quĩrĩāibara, edaida ɓaa. Baribara ababe dadjirā Boro Jesucrito ĩjā ɓaɗra edaida ɓaa.

⁴⁰Mĩa crĩcha ɓaa idjira quima edaéɓara ɓasridaara ɓaida. Mĩmaara Ācōrē Jaureba māwā crĩchabi ɓada.

Jawaba oda ācōrēa djico diadadebema

8 ¹Idjaba jawaba oda ācōrēa djico diadadebemada mĩa jaraya. Dadjirāba cawa panlā jūmarāda crĩcha cawa panlada. Māwāmĩna

v 7:34. Crĩchada umé erobabaria. Griego bedeaɗe ācāra cartade mañra neéa.

w 7:38. Griego bedeaɗe versículo 36-38 ebuda ɓaéa. Idjaba nañ quĩrāca traducida ɓaa:

³⁶ Baribara djababa idji cau awērā djorada quima diaé ɓaɗeba bié o ɓada crĩcha ɓabara, idjimaara bia ɓabara, quima diaida ɓaa. Mañra cadjiruaéa. ³⁷ Baribara djababa idji caura diaéda soɗeba crĩcha ɓabara, idjaba dewaralaba jara ɓa carea māwā oé ɓabara, bia ɓaa idji caura quima diaéda. ³⁸ Wārāda idji cau diabaraba bia o ɓaa. Baribara mĩmaara idji cau diaéba biara o ɓaa.

crīcha cawaaba dadjira djārā cāyābara biara ɓada crīchabibaria. Baribara quīrīāba djārāra carebabaria. ²Aɓaɓba bio cawa ɓada crīcha ɓabara, waɗibida adua ɓa idjia cawaida ɓa quīrāca. ³Baribara ɓaɓba Ācōrēda quīrīā ɓabara, Ācōrēba idjira cawa ɓa.*

⁴Mañ bēra jawaba oda ācōrēa djico diada cobadadebemada mña jaraya. Dadjirāba cawa panla jawaba oda ācōrēa wārāēda. Idjaba cawa panla wārā Ācōrēa ababara ɓada. ⁵Bajāne, nañ ējūāne bida ēberārāba ācōrē abadara baraa. Wārāda mañgārāra idjaba ēberārāba ādji boro abada sida zocārā baraa. ⁶Baribara dadjirāmaara Ācōrēa ababara ɓa. Idjira dadjirā Zezaa. Idjiabara ne jūmada osia. Dadjirāra idji itea zocai panla. Idjaba dadjirā Boro Jesucritora ababara ɓa. Idjideba Ācōrēba ne jūmada osia. Idjideba dadjirāra zocai panla.

⁷Baribara ācārāba mañgara cawaɗaē panla. Ācārā djabarāba waɗibida crīcha panla jawaba oda ācōrē ādjia naēna epē pananara zocai beada. Mañ bēra jawaba oda ācōrēa djico diadada cosidara crīchabadaa jawaba oda ācōrēa wayacusa epēɓadada. Wārā beɗeada bio adua panla bēra mañ djico co panneba crīchabadaa Ācōrē quīrāpita bié paneɓadada.

⁸Baribara djicoba dadjirāra Ācōrē quīrāpita bia ɓcaa. Mañ bēra dadjia co panneba, coɗaē panneba bida Ācōrē quīrāpita biara beaɗaēa.

⁹Wārāda dadjia co quīrīa panla codida panla. Baribara quīrācuɗa beaɗadua bārāba co panneba djaba bio adua ɓara cadjiruade ɓaerāmārēa. ¹⁰Ne jūma coida ɓa cawa ɓa djabada jawaba oda ācōrē dede eɗa ne co chūmeibara, mañne ne jūma coida ɓa adua ɓaba idjira mama chūmada unuibara, idjia bida jawaba oda ācōrēa djico diadara coida crīchaya. Baribara jawaba oda ācōrēa epēɓarada crīcha ɓa bēra idjimaa cadjiruada o ɓa. ¹¹Māwā ne jūma coida ɓa cawa ɓaba dji bio adua ɓa djabara cadjiruade ɓaebiya. Baribara quīrāneɓadadua Critora beusida mañ adua ɓa djaba carea. ¹²Bārāba mañ adua ɓa djabarā cadjiruade ɓaebibadade Crito quīrāpita cadjiruada o panla. ¹³Mañ carea mña co ɓaɗeɓa māñ djabada cadjiruade ɓaebibara, waa coēa.

Jaradia ɓabari Pauloba edaca ɓada

9 ¹¿Māñdjia o quīrīa ɓa quīrāca ocarā ɓaca? ¿Mñra Jesucritoba diabueɗaēca? ¿Mñra bida dadjirā Boro Jesura unusiēca? ¿Bārāba mñneba dadjirā Borora ijāsidaēca? ²Ācārā djabarāba mñra Jesucritoba diabueɗada crīchaɗaē panamīna bārāba cawaɗida panla mñra wārāda idjia diabueɗada māwā ɓada. Mñra jaradiadadeba bārāba dadjirā Boroda ijāsida bēra mañgara ebuda ɓa. ³Mñ bié jarabadarāa mñra nañgada iwidiya: ⁴¿mñra jaradia ɓabari ne coi carea eɗaie ɓaca? ¿Doi carea bida eɗaie ɓaca? ⁵Waabema Jesuba diabueɗarāda, dadjirā Boro Jesu djabarāda, Pedro sida ādji quima ume ābaa nībabadaa. Ara ādjirā quīrāca ¿mñra Jesu ijā ɓa wērā ume dji eɗapeɗa māñ ume ābaa eronībaié ɓaca? ⁶Bernabeɓa, mñra

x 8:3. Griego beɗeade mañ versíclura ebuda ɓaēa. y 9:1. Hecho 9:3-7. z 9:5. Pedro. Griego beɗeade ɓa ɓa “Cepa.”

bida Ācōrē bedea jaradia nīnane dewara traju sida obadaa ne eropanani carea. Baribara ʔwaabemara ʔuirāca daiba jaradia pananeba ne edadida panléca?

⁷ ʔSordaora ara idji parataba djōne wābarica? ʔUva uda eroɓlba idji uvara jōcaca? ʔOveja wagabariba oveja jubara docaca? ⁸ ʔJūma maɓgla ababe mādji crīchadeba jara ɓaca? ʔĀcōrēba Moisea diada leyba abari ʔuirāca jaracaca? ⁹ Maɓ leyde nāwā ɓa ɓa: “ɓa paca ne caradagabi ɓade idji itera jārādua.”^a Ācōrēba maɓ bedea jaraside ʔababe pacadebemada crīcha ɓasica? ¹⁰ ʔDadjirānebema sida crīcha ɓasiéca? Wārāda dadjirā careabara Ācōrēba maɓ leyra diasia. Ējūā o ɓara, dji ewa ɓa sida trajabadaa maɓneba ne eroɓadida cawa panɓ bēra. ¹¹ Ara maɓ ʔuirāca daiba bārāa Ācōrē bedeara jaradasida bēra ʔbia ɓléca daiba bārāneba ne edadida? ¹² Dewararāba bārāneba ne edadida panɓara, daiba ādjirā cāyābara biara ne edadida panɓa.

Māwāmīna ne iwididacaa. Ātebala jūma droa panɓa ēberārāba bedea bia Critodebemada bié crīcharānamārēa. ¹³ Bārāba cawa panɓa Ācōrē de dromane trajabadarāba ādjia o pananeba codira edabadada. Animarā babue diabadarāba maɓ djaradebemada edabadaa codi carea. ¹⁴ Abari ʔuirāca dadjirā Boro Jesuba jarasia bedea bia idjidebema jaradia nīnaba maɓneba codira edadida panɓa.^b ¹⁵ Māwāmīna mā edacaa. Idjaba maɓgɓadebemada naɓ cartade ɓlé ɓa bārāba ne diadamārēa. Mā jaradia ɓabari ne edaca bēra ɓasrida ɓa. Mā ʔuirāca ni aɓaɓa ne dia ɓadeba maɓ ɓasridara jōbida. Māmaarā bārāneba ne edai cāyābara beuida biara ɓa.

¹⁶ Mā bedea bia Critodebemada jaradia ɓamīna māra dji dromaana acaa, Ācōrēbala jaradiabi ɓa bēra. Wārāda bedea bia Critodebemada jaradiaɓara, māra mīa djuburi ɓeya. ¹⁷ Mādjiareba jaradia ɓaɓara, ne edaida ɓa. Baribara mādjiareba jaradiaé ɓa. Ācōrēbala māra ɓasia jaradia ɓamārēa. Maɓ bēra mā jaradia ɓaida ɓa. ¹⁸ Māwāra ʔmā jaradia ɓabari cārēda edai? Ne edaéa. Ababe ɓasrida ɓaya ne iwidíene bedea bia Critodebemada jaradia ɓa bēra. Mā jaradia ɓabari ne edaida ɓamīna iwidicaa.

¹⁹ Māra djārā nezocaémīna ara mādjiida jūmarā nezocada ɓesia zocārāba māneba Jesucritoda ijānamārēa. ²⁰ Māra judiorā tāēna ɓade judiorā ʔuirāca ɓabaria māneba Jesucritoda ijānamārēa. Ācōrēba Moisea diada leydeba ɓe tāēna ɓade māra maɓ leydeba ɓémīna maɓneba ɓa ʔuirāca ɓabaria. Māwā ɓabaria ādjirāba māneba Jesucritoda ijānamārēa. ²¹ Idjaba Ācōrēba Moisea diada ley adua ɓe tāēna ɓade māra ādjirā ʔuirāca ɓabaria māneba Jesucritoda ijānamārēa. Baribara mā Ācōrē leyra igaracaa. Jūma Critoba obi ɓara ēpēbaria. ²² Māra djabarā wārā bedea mācua adua ɓe tāēna ɓade ādjirā ʔuirāca ɓabaria māneba Jesucritodebemada biara cawadamārēa. Mā wāɓara ēberārā tāēna ɓade ādjirā ʔuirāca ɓabaria māneba ācraɓa

Critoda ijānapeda cadjiruadebemada ēdrādamārēā. ²³Māa jūma māā quīrāca obaria bedea bia Critodebemada cawabi carea. Māwā māa bida Ācōrēneba ne biada edaya.

²⁴Bārāba cawa panā ēberāra pirabadada caida jirū mēsrāara ʔa cawaya. Mañne zocārā pirabadamīna ababe dji naārā jūēnabarā ne edabaria. Bārā sida isabe pirabada quīrāca jūma bia oēdua Ācōrēba diai jaradada edadi carea. ²⁵Jemenebadarāba ādji cacuara quīrācuīta wagabadaa zarea beadi carea. Māwā obadaa dewararā cāyābara biara jemenenapeda borobarida edadi carea. Mañ borobarira isabe ārībaria. Baribarā dadjirāba ne jūmada bia obadaa Ācōrēba diai jarada ārīcada edadi carea. ²⁶Mañ bēā ēberā baridua pira wābarā quīrāca māa oca. Idjaba ēberā djō ʔade baridua djōbari quīrāca oca. ²⁷Ātebarā mā cacua zarea o ʔa quīrāca idjaba mā cacuaba o ama ʔada obi ʔa quīrāca jūma o ʔa Ācōrēba diai jaradara edai carea. Māwā oēbarā, māa ēberārā jaradia ʔadamīna māabarā Ācōrēba diai jaradara poya edaēa.

Jawaba oda ācōrēra igaradida panā

10 ¹Djabarā, māa quīrīā ʔa bārāba Moise ewaride māwānada quīrādoadaēda. Mañ ewaride jūma dadji drōāenabemarā Moise ume nībapedadara Ācōrēba diabueda jārārā edre nībasidāa idjaba Pusa Purruē chāsīdaa. ^c ²Mañ pusade, jārārā edre bida jūma ādjirāra Moise ume ābaa panasīda bēā Moise trāneba borocuepedada quīrāca panasīdaa. ³Idjaba jūmarāba abari djico Ācōrēba bajāneba diabuedada cobadjīdaa. ^d ⁴Jūmarāba abari baido Ācōrēba mōgaradeba weabīdada dobadjīdaa. ^e Mañ mōgarara Critoda māwā ʔasia, ādjirā wāʔadaza Critora jauredaba ādjirā ume ʔada bēā. ⁵Baribarā Ācōrēba zocārāda biē unusia ādjia o panana carea. Mañ bēā ējūā pōāsa ewaraga ʔade quinisīdaa.

⁶Mañ ewaride māwānaba dadjirāa cawabi ʔa ne cadjiruara awuadiē panāda ādjirāba awuapedada quīrāca. ⁷Jawaba oda ācōrēra ēpērānadia ācārā ādjirāba ēpēpedada quīrāca. ^f Ācōrē Bedeade ādjirānebemada nāwā ʔā ʔa: “Ēberārā chūpanenapeda ʔasrida ābaa ne co duanasīdaa idjaba itua do duanasīdaa. Māwānacarea pirabaridapeda ādji cacuaba o quīrīā ʔara o duanesīdaa.” ^g ⁸Dadjirāba auduada odiē panā ācārā ādjirāba opedada quīrāca. Ādjia māwā o panā carea ewari āʔade veintitres mil quinisīdaa. ^h ⁹Idjaba Ācōrēba sāwā oi cawaya dadjirāba biē odiē panā ācārā ādjirāba opedada quīrāca. Mañ carea ādjirāra damaba zocārā cācuapeda quinisīdaa. ⁱ ¹⁰Idjaba sobiē panāneba Ācōrēnebemada biē bedearānadia ācārā ādjirāba opedada quīrāca. Mañ carea bajānebema nezoca dadji quinibibariba ādjirāra zocārā quinibisia. ^j

c 10:1. Numero 10:34; Exodo 14:1-31. **d** 10:3. Exodo 16:4,35. **e** 10:4. Exodo 17:6; Numero 20:11. **f** 10:7. Exodo 32:1-35. **g** 10:7. Exodo 32:6. **h** 10:8. Numero 25:1-9. **i** 10:9. Numero 21:4-9. **j** 10:10. Numero 16:41-50.

¹¹ Jūma ādjirā māwānaba unubi ɓa sāwā Ācōrēba cadjiruara cawa obarida. Maɓgara Ācōrē Bedeade ɓa ɓa dadjirā naɓ jirūarebema ewaride ɓearāba ɓari quīrāca orānamārēā. ¹² Maɓ bēra ɓaɓba bio ijā ɓada crīcha ɓaɓaɓa, ara iduba quīrācuiteda ɓaida ɓa cadjiruade ɓae amaaba. ¹³ Dadji cadjiruade ɓaebida ɓa crīchada bārāmaa zebaria jūmarāmaa zebari quīrāca. Baribaɓa Ācōrēra bedeade ɓa ɓa. Maɓ crīchara poya droadaēɓaɓa, idjia idu jūmawāyā zebīēa. Idjaba maɓ crīcha zebalade Ācōrēba carebaya droadapeɓa ēdrādamārēā.

¹⁴ Maɓ carea mɓ djabarā, jɓwaba oda ācōrēra igaraɓadua. ¹⁵ Mɓa bārāa bedeabaɓa crīcha cawa ɓearāa bedeabaɓa quīrāca. Bio crīchadua mɓa jara ɓara wārā cawaya. ¹⁶ Crito quīrāneɓadi carea cobadara co panɓne dadjirāba uva ɓa tazade ɓa carea Ācōrēra bia ɓada adapeɓa dobadaa. Maɓ doɓadeade unubibadaa dadjirāra Crito oadeɓa idji ume ābaa panɓda. Idjaba paɓ cōrācuade cobadaade unubibadaa Crito naɓ djarade bia mīgaɓadeɓa dadjirāra idji ume ābaa panɓda. ¹⁷ Dadjirāba paɓ ɓa ɓada zocārā cōrācuapeɓa cobadaa. Ara maɓ quīrāca dadjirāra zocārā panɓmīna cacua ɓa ɓa quīrāca panɓa.

¹⁸ Israelerāba obadaɓebemada crīchadua. Ādjirāba animarā Ācōrēa babue diadaɓade maɓ djaradeɓemada cobadaa. Maɓ cobadaade unubibadaa Ācōrēra ēpē panɓda. (Ara maɓ quīrāca ɓaɓba jɓwaba oda ācōrēa nedjara diadaɓebemada coibaɓa, unubiya maɓ jɓwaba oda ācōrēra ēpē ɓada.) ¹⁹ Baribaɓa mɓa jaraē ɓa jɓwaba oda ācōrēra wārā arada. Jɓwaba oda ācōrēa nedjara diadara ara jāwābema djara quīrāca ɓa. ²⁰ Māwāmīna Ācōrē adua ɓeaba nedjarada ādji jɓwaba oda ācōrēa diadaɓade wārāda jairāa dia panɓa. Ācōrēa dia panɓēa. Bārāba maɓ djarara coɓibaɓa, unubidia jaida ēpē panɓda. Maɓgara mɓa quīrāēa. ²¹ Jaia diada tazade ɓada bārāba coɓibaɓa, Jesucrito oa quīrāneɓadi careabema tazade ɓada doɓiē panɓa. Jaia djico diadada bārāba coɓibaɓa, dadjirā Boro quīrāneɓadi careabema cobadara coɓiē panɓa. ²² Māwā oɓibaɓa ¿dadjirā Borora quīrūbidaēca? ¿Dadjirāra idji cāyābara ɓaɓara panɓca?

Jūma oɓadua djabarāba bia crīchadamārēā

²³ Ācɓaɓa jara panɓa dadjia o quīrā ɓara jūma oida ɓada. Baribaɓa mɓa jaraya: ne jūma oida ɓamīna jūma dadjia o quīrā ɓaɓa dadjira carebaca. Wārāda jūma dadjia o quīrā ɓara oida ɓamīna jūma maɓgaɓa djabarāra carebaca. ²⁴ Ni ɓaɓba ara idji bia ɓaira jara ɓaiē ɓa, āteɓara dewararāda bia ɓeadamārēā jara ɓaida ɓa.

²⁵ Nedjara nēdobueɓadama nēdoɓada coɓida panɓa. Baribaɓa bārā crīcha ārīna amaaba iwiɓirānadua maɓ nedjarara jɓwaba oda ācōrēa diaɓa basi cawaya. ²⁶ Naɓ ējūāra, ne jūma naɓ ējūāne nūmɓ siɓa dadjirā Boro Ācōrēba osia. Maɓ bēra ne jūmada coɓida panɓa.

²⁷ Jesu ijāē ɓaɓa ɓada ne comārēā eɓoibaɓa, maɓne wā quīrāibaɓa, wādua. Idjia diabaɓara codua. ɓa crīcha ārī amaaba iwiɓirādua maɓ

djicora jawaba oda ãcõrêa diada basi cawaya. ²⁸Baribara abalaba nedjarara jawaba oda ãcõrêa diadaada aibara, corãdua idji crîcha ãrî amaaba.^k ²⁹Mãa jaraé ßa bãrãmaarã maã djicora cocara panãda. Baribara dewaraba mãwã crîcha ßabara, idji crîchara ãrîya.

Abalaba nãwã crîchaisicada: “Mãa o quîrîã ßada oblarãde abalaba bié crîchaibara, ¿maãgara ocara ßaca? ¿Mãa o quîrîã ßa quîrãca oida ßléca? ³⁰Mãa cobara carea ãcõrêa bia ßaada aibara, ¿cãrê cãrêa dewaraba mãda bié jaraida ßa? Bié jaraié ßa.”

³¹Baribara mãa jaraya: bãrã ne co panãne, ne o panãne biða jũma oðadua ëberãrãba ãcõrêda bia jaraðamãrêa. ³²Bãrãba ne o panãneba judiorãra, judiorãéra, ãcõrê ëberãrã sida cadjiruade ßebirãnadua. ³³Ara maã quîrãca mãa o ßaðeba jũmarãa bia crîchabi quîrîã ßa. Ababe mãdjidra bia ßai carea jarãcaa, ãtebãra ëberãrã zocãrã bia ßeadamãrêa jarãbaria. Mãwã mãa o ßaðeba ãdjirãba Critora ijãnia ãcõrêba ãdra edamãrêa.

11 ¹Mãra Crito nîbaða quîrãca nîbabari bãrã mã quîrãca nîbaðadua.

Djabawêrã boro ãnëbaribadadebema

²Djabarã, ewariza mãra quîrãneba panã bãrã idjaba mãa jaradiadara ëpë panã bãrã bãrãra bia jaraya. ³Mãa quîrîã ßa bãrãba cawadida Critora umaquîrã Boroda, umaquîrãra dji wêrã boroda, idjaba ãcõrêra Crito Boroda.

⁴Djabarã ábaa dji jare panãne umaquîrãda boro ãnëbaripeða ãcõrêa iwíðibara wa ãcõrêneba bedeaibara, idji Boro Critora wayaé ßada unubi ßa. ⁵Baribara wêrãba ãcõrêa iwíði ßa ðe wa ãcõrêneba bedea ßa ðe boro ãnëbariëbãra, idji quimara wayaé ßada unubi ßa. Mãwã o ßara borobichia ta ßa quîrãca ßa. ⁶Wêrãda boro ãnëbari quîrîãëbãra, borobichia taída ßa. Baribara borobichia tasira peraida ßa bãrã boro ãnëbarida ßa.

⁷Djabarã ábaa dji jare panãne umaquîrãrãda boro ãnëbariðíë panãa ãcõrêba ara idji quîrãca oda bãrã idjaba umaquîrãrãba ãcõrêra ãdji boroda unubi panã bãrã. Baribara wêrãrãba unubi panãa umaquîrãra ãdji boroda. ⁸ãcõrêba umaquîrãra wêrãneba oé basía, ãtebãra wêrãra umaquîrãneba osia. ⁹Idjaba umaquîrãra oé basía wêrã carebamãrêa, ãtebãra wêrãda osia umaquîrã carebamãrêa. ¹⁰Maã carea djabarã ábaa dji jare panãne wêrãba idji borora ãnëbarida ßa unubi carea dji quimara idji boroda. Mãwã oida ßa bajãnebema nezocarãba bia ununamãrêa.

¹¹Baribara Jesucrito ijã ßea bãrã wêrãba idji quimada carebaida ßa idjaba umaquîrãba idji quimada carebaida ßa. ¹²Naãrãbema wêrãda umaquîrãneba zesia. Mamaaba átaa umaquîrãra wêrãba tobaria. Baribara wãrãda jũmaena ãcõrêneba ze panãa.

k 10:28. Griego bedeadẽ ácara cartade idjaba naã sida ßá ßa: “Naã ëjũara, ne jũma naã ëjũane nũma sida dadjirã Boro ãcõrêba osia.”

¹³Bārāmaara, ¿bia ðaca wērāba boro ānēbāriēne Ācōrēa iwidida? Bio crīchadadua bia ða cawaya. ¹⁴Ara dadji ðeadeba cawa panla umaquīrāba buða ureabisira peraida ðada. ¹⁵Baribara wērā buða urea ðara bia unubadaa. Ācōrēba wērā buðara diasia boro ānēbarimārēā. ¹⁶Bariduada maḷga carea caicaya ðeibara, mla naḷda idjia jaraya: daiba, Ācōrē ēberārā biða awara odacaa.

Crito quīrānebaði carea cobada djabarāba āi opedada

¹⁷Naḷ ðabaraḷde mla bārāra poya bia jaraēa. Bārā ābaa dji jarebade quīrāipa odacaa. Bia panani cāyābara bié panebadaa. ¹⁸Naārā jaraya mla ūrī ðada bārā ābaa dji jare duanane crīcha awara awara duanabarida. Maḷ bedeara jūma wārē sīda mla ijābaria. ¹⁹Wārāda bārāra crīcha awara awara duananeba ebuda ðaya cairādra Ācōrēba bia unu ðada. ²⁰Bārā ābaa dji jare duanane Crito quīrānebaði carea cobadara quīrāipa codacaa. Ācōrēmaa maḷ co panla wārā araēa. ²¹Jūmarā jūēni naēna bādjiza enepedadara cobadaa. Maḷne ācara jarra duanebaria idjaba ācara beu duanebaria. ²²¿Bārāra de neé ðeaca mama ne codi carea? ¿Bārāba Ācōrē ēberārāra igara panlēca? ¿Maḷba dji ne neé quedeara perabi panlēca? ¿Mla cārēda jarai? ¿Maḷga carea mla bārāra bia jaraica? Maḷ carea bia jaraēa.

Crito quīrānebaði carea cobada

²³Mla bārāa jaradiadara dadjirā Boro Jesuðeba cawasia. Maḷgara nāwā ða: diamasi dadjirā Boro Jesu jidabi naēna idji jwade paḷda edasia. ²⁴Ācōrēa bia ðada apeda cōrācuabaraḷde jarasia: “Edadadua. Codadua.^l Naḷra mḷ cacuaa, bārā carea diabara. Mḷ quīrānebaði carea ara naḷ quīrāca o pananadua.” ²⁵Ara maḷ quīrāca ne copedadacarea tazara idji jwade edapeda jarasia: “Naḷ tazade ðara mḷ oaa. Mḷ oadeba Ācōrēba bārā ume bedea djiwidida ðabara. Naḷ dobdadza mḷ quīrānebaði carea doḷadua.”

²⁶Dadjirā Boro Jesu zebaramisa maḷ paḷ cobadaza idjaba maḷ tazade ða dobdadza bārāba idji beuðadebemada jara panla. ²⁷Maḷ carea bariduaba dadjirā Boro wayaē maḷ paḷda coibara, maḷ tazade ðada doibara, cadjiruada o ða. Dadjirā Boro cacuara, oa sīda sirié ðada crīcha ða. ²⁸Maḷ paḷ coi naēna, maḷ tazade ða doi naēna dadjiza bio acūda ða wārāda dadjirā Boro waya ða cawaya. ²⁹Dadjirā Boro Jesu cacua wayaē ðaba maḷ paḷda coibara, maḷ tazade ðada doibara, Ācōrēba cawa oya.^m ³⁰Maḷ carea zocārā bārāra cacua bié ðeaa, cacua norrabari ðeaa, idjaba ācara beusīdaa. ³¹Baribara ara dadjiza bio quīrācuīta acūda panla jipa o panl cawaya. Māwāra Ācōrēba cawa oēa. ³²Dadjirā Boroba ubaria jipa nībadamārēā. Māwā dadjirāra naḷ ējūāne ðe ume bié ðaēa.

l 11:24. *Edadadua. Codadua.* Griego bedeadē ācara cartade maḷra neēa.

m 11:29. ācara crīchabadaa Pauloba “Jesu cacua wayaē ða” asīde jara ðasīda “Jesu ēberārā wayaē ða.”

Ācōrē Jaureba obi ʔʌʔebema

¹⁴Dadji cacuade ne jũmada eropanla. Baribarla dadji cacuade beara abarica beaéa. ¹⁵Dadji jĩrũba jaraibarla: “Mĩra jɔwaé bẽrã naĩ cacuadebemaéa,” maĩba ɔwãrãda dadji cacuadebemaéa? ¹⁶Idjaba cɔwãrãda jaraibarla: “Mĩra daué bẽrã naĩ cacuadebemaéa,” maĩba ɔwãrãda dadji cacuadebemaéa? ¹⁷Dadji cacuade ababe dauda ɔlbara ɔcãrẽba ũrĩcasi? Dadji cacuade ababe cɔwãrãda ɔlbara ɔcãrẽba ĩcasi?

Selecciones del Antiguo Testamento y el Nuevo Testamento en Emberá del norte, 1a ed., © 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc.

18 Ācōrēba dadji cacuađe ne jūmada Ɂasia idjia quĩrĩā Ɂađa quĩrāca.

19 Dadji cacuađe Ɂeara jūma aɁarica ɁaɁabara cacuara neé bacasia.

20 Dadji cacuađe ne jūmada eropanɁmĩna dadji cacuara aɁa Ɂla.

21 Mañ bēřā dauba jɁwaa poya jaraéa: “BɁ neé mɁra bia Ɂaya.” Idjaba boroba jĩrĩa poya jaraéa: “Bārā neé mɁra bia Ɂaya.” 22 Wārāda nañ cacuađe Ɂeara ɁcɁɁɁ dadjirāmaarā mɁcua sirié Ɂeaa. BaribɁɁ maɁgɁ neé dadji cacuara bia Ɂacaa. 23 Idjaba nañ cacuađe Ɂea dadjirāmaarā mɁcuaé Ɂeara biara djiobadaa bia ununamārēā. Idjaba nañ cacuađe Ɂea dadjia unubidié panɁɁa quĩrācuita mērābadaa. 24 BaribɁɁ dadji cacuađe quĩrāwārēā Ɂeara mērānacaa. Ācōrēba dadji cacuađe Ɂeara jūma aride osia. Dadjia unubidaca sida osia bia wagaɁamārēā. 25 Māwā osia dadji cacuara bié Ɂerāmārēā, ātebɁɁ dadji cacuađe Ɂeara dji careba pananamārēā. 26 Dadji cacuaɁebemada aɁa puaiɁɁɁ, jūmaena puabaria. Ara mañ quĩrāca dadji cacuaɁebemada aɁa bia jaradibɁɁ, jūmaena capipia Ɂabaria.

27 Ara mañ quĩrāca bārāra jūma ābaa Crito cacua quĩrāca panɁɁ. Bārāra idji cacuaɁebemārā. 28 Ācōrēba djabarā tāēna Jesucritoba diabueɁarāda naārā Ɂasia. MaɁare idjideba bedeabadarāda Ɂasia. MaɁare idji bedeā jaradiabadarāda Ɂasia. MaɁare ɁcɁɁɁda Ɂasia ne ununacada poya oɁamārēā, ɁcɁɁɁda Ɂasia cacua bié Ɂeara poya biabidamārēā, ɁcɁɁɁda Ɂasia djabarā carebaɁamārēā, ɁcɁɁɁda Ɂasia djabarā cawa jipa edeɁamārēā, idjaba ɁcɁɁɁda Ɂasia quĩrātanoa dadjia ũrĩnaca bedeade bedeɁamārēā. 29 ¿Jūmarāda Jesucritoba diabueɁarāca? ¿Jūmarāda Ācōrēneba bedeabadarāca? ¿Jūmarāda Ācōrē bedeā jaradiabadarāca? ¿Jūmarāba ne ununacada poya obadaɁa? 30 ¿Ācōrēba jūmarāa diasica cacua bié Ɂeara poya biabidamārēā? ¿Ācōrēba jūmarāa diasica dadjia ũrĩnaca bedeade poya bedeɁamārēā? ¿Jūmarāba dadjia ũrĩnaca bedeade jaradara poya cawa jaradica? 31 Ācōrē Jaureba obi ɁaɁebema dji biara carebaida ɁeaɁɁɁ jarɁɁɁɁɁ.

JāɁbe mɁa bārāa cawabiya sāwā ne jūmada poya biara o pananida.

Quĩrĩāda ne jūma cāyābara biara Ɂla

13 1 MɁda nañ ējūāne Ɂea bedeade bedeaiɁɁɁ idjaba bajānebema nezoca bedeade bedeaiɁɁɁ, mañne quĩrĩāda neé ɁabɁɁɁ, mɁra jiorro oɁa jĩguabari quĩrāca wa pĩrāchiru jĩguabari quĩrāca Ɂla. 2 MɁda Ācōrēneba bedeaiɁɁɁ, Ācōrēba crĩcha cawabié ɁaɁada jūma cawa ɁabɁɁɁ, Ācōrē necawaada jūma cawa ɁabɁɁɁ, idjaba soɁeba wārāda iĵā ɁaɁeba eyada poya āyā ɁaiɁɁɁ, mañne quĩrĩāda neé ɁabɁɁɁ, mɁra ara jāwābema quĩrāca Ɂla. 3 Ne jūma mɁa eroɁɁda ne neé queɁea diaiɁɁɁ idjaba Ācōrē carea ara mɁɁjida idu bá beaiɁɁɁ, baribɁɁ quĩrĩāda neé ɁabɁɁɁ, mɁra ara jāwābema quĩrāca Ɂla.

4 Quĩrĩā eroɁɁba jūma droa Ɂla, djārāra quĩrā djuburiabaria, djārāba eroɁɁara awuacaa, djārā cāyābara biara Ɂada jaracaa ni dji dromada

críchacaa. ⁵Quirĩã erob̃la djārã wayabaria, ababe idji iteab̃la críchacaa, maãrĩ carea quirũcaa, djārã idji bié odara quirãdoabaria. ⁶Quirĩã erob̃la ne cadjirua carea ßasridacaa, ãteb̃la jũma wārã careab̃la ßasridabaria. ⁷Quirĩã erob̃la djārã bié odara jũma droabaria, ne jũma biada ij̃abaria, jũma bia odjamārẽ j̃ãabaria, idjaba ne jũmane droa ßabaria.

⁸Quirĩã jõcaa. Barib̃la ewari aba Ācõrẽneba bedeadadara waa bedeadãẽ, dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedeadadara waa bedeadãẽ, Ācõrẽ Jauredeba cawapedãda jaradiabadaba waa jaradiadãẽ. ⁹Dadjirãba ababe maãrĩ cawa pañla idjaba Ācõrẽneba maãrĩ bedeadada. ¹⁰Barib̃la dji biara ßa zeb̃lãde maã maãrĩ ßla jõya. Maãne ne jũmada cawadã. ¹¹Mã wadi caibe queraside warra zaque quirãca bedeadadjia idjaba warra zaque quirãca críchabadjia. Barib̃la drõã bedacarea warra zaque quirãca ßadara idu ßasia. ¹²Ara nawena dadjirãba Ācõrẽnebemada jarijaria unu pañla quirã ac̃badade unu pañla quirãca. Barib̃la ewari aba dadjirãba jũma ebuda ununia sãwãb̃la ßada. Ara nawena m̃la maãrĩ cawa ßla, barib̃la ewari aba jũma cawaya Ācõrẽba m̃la cawa ßa quirãca. ¹³Naã ũbea pañla jõcaa: ne jũma biada ij̃a ßaida, jũma bia odjamārẽ j̃ã ßaida idjaba quirĩãda. Barib̃la maã ũbeadebemada quirĩãda biara ßla.

Dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedeadadabemama

14 ¹Quirĩãda biara ep̃enadua. Idjaba Ācõrẽ Jaureba obi ßla jũma o quirĩãnadua. Barib̃la biara Ācõrẽneba bedeadida quirĩãnadua. ²Dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedea ßaba eberārãa bedea ßlẽa, idjia jarab̃l̃ara ni abãba cawa ũrĩnaca bẽrã. Ababe Ācõrẽa bedea ßla. Dadjia cawadacada Ācõrẽ Jauredeba bedea ßla. ³Barib̃la Ācõrẽneba bedea ßaba eberārãa bedea ßla biara ij̃anamārẽã, zareaara ßadamārẽã, idjaba sobiadamārẽã. ⁴Dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedea ßaba ara idjida careba ßla biara ij̃ai carea. Barib̃la Ācõrẽneba bedea ßaba djabarãda careba ßla biara ij̃anamārẽã. ⁵Mãmaarã jũma bārãa dadjia ũrĩnaca bedeadẽ poya bedeadadabara bia ßacasia. Barib̃la jumarãda Ācõrẽneba poya bedeadadabara biara ßacasia. Wārãda dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedei cãyãbara Ācõrẽneba bedaida biara ßla. Barib̃la abãba dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedapeda cawa jaraib̃la, maã sida bia ßla. Djabarãba cawa ũrĩnapeda Ācõrẽa biara ij̃ania. ⁶Maã carea djabarã, m̃da bārãmaa wãpeda dadjia ũrĩnaca bedeadẽ bedeaib̃la, ¿bārãda sãwã carebai? Carebaẽa. Barib̃la dadjia ũrĩbada bedeadẽ Ācõrẽba m̃la cawabidada jaraib̃la, wa Ācõrẽ necawaadeba bedeaib̃la, wa Ācõrẽneba bedeaib̃la, wa Ācõrẽ bedeadã jaradiaib̃la poya carebaya. ⁷Ara maã quirãca abãba chiruda wa arpada zaib̃la barib̃la jipa zaẽb̃la, jĩgua ßamĩna dadjia cawadãẽ cãrẽ trãbida za ßada. ⁸Cachiru sida jipa zaẽb̃la, ¿sordaorãda sãwã isabe cobeadĩ djõni carea? ⁹Ara maã quirãca bārãba ũrĩbada bedeadẽ bedeadãẽb̃la, eberārãba ¿sãwã cawadĩ bārãba jara pañda? Mãwã bedeadib̃la, bārãa ara jãwã bedea pañla.

¹⁰Nañ ejũãne bedea quĩrãtanoa baraa. Mañ bedeaza dji cawa ðaba cawa ùrĩbaria. ¹¹Baribarã mña mañ bedeada adua ðabarã, dji bedeabarãmaarã mñra drua aĩbema quĩrãca ða, idjaba mñmaarã idjida drua aĩbema quĩrãca ða. ¹²Bãrãra ara mañ quĩrãca ðeaa. Ācõrẽ Jaureba obi ðara bãrãba bio o quĩrã panã bẽrã djabarã carebai careabemada biara o quĩrãnadua ãdjirãba biara Ācõrẽra ijãnamãrẽã.

¹³Mañ carea dadjia ùrĩnaca bedeade bedea ðaba Ācõrẽa iwidida ða ara idjia jaradara poya cawa jarai carea. ¹⁴Dadjia ùrĩnaca bedeade mña Ācõrẽa iwidibarã, mñ jaureba iwidĩ ða. Baribarã mña adua ða cãrẽda iwidĩ ðada. ¹⁵Mãwãra çsãwã jipaara oi? Mñ jaureba Ācõrẽa iwidia baribarã mña cawa ða bedeade bida iwidia. Mñ jaureba Ācõrẽa bia jara trãya, baribarã mña cawa ða bedeade bida trãya. ¹⁶Ba jaureba Ācõrẽa bia bedeabarã, ða jarada cawa ùrĩcaba çsãwã wãrãana ai? ¹⁷Wãrãda ða mãwã bedeabarãde Ācõrẽa bia bedea ða, baribarã dewararãda carebaẽ ða biara ijãnamãrẽã. ¹⁸Mña Ācõrẽa bia ðada abaria mñra bãrã cãyãbara dadjia ùrĩnaca bedeade aũduara bedeabari bẽrã. ¹⁹Baribarã djabarã dji jare ðuanãne mñmaarã dadjia ùrĩnaca bedeade dãrã bedei cãyãbara biara ða dadjia ùrĩbada bedeade dãrãẽ jaradiida.^p

²⁰Djabarã, warra zaquerã quĩrãca beadedua. Ādjirãba cadjiruada bio adua panã. Baribarã Ācõrẽ Jaureba obi ðadebemada drõãrã quĩrãca crĩcha beadedua. Waa warra zaquerã quĩrãca crĩcharãnadua. ²¹Ācõrẽ Bedeade nãwã ðã ða: “Dadjirã Boroba jara ða: mñra nañ puru ume drua aĩbemarã itedebe, ãdjia ùrĩnaca bedeabada eberãrãneba bedeya. Mãwãmĩna mñ bedeara ùrĩ ama panania.”^q ²²Mañba cawa panã dadjia ùrĩnaca bedeade bedeira Jesu ijã ðea carea ðãda, aĩtebarã Jesu ijãẽ ðeaa unubi ða Ācõrẽba cawa oida.^r Baribarã Ācõrẽneba bedeira Jesu ijã ðea carea ða, Jesu ijãẽ ðea carea ðãda. ²³Mañ carea djabarã ãbaa dji jare ðuanãne jũmarãda dadjia ùrĩnaca bedeade bedea ðuananibarã, mãne ãcãrã Jesu ijãẽ beada wa Ācõrẽ bedea ùrĩ quĩrã beada eða zesidara ãdjia jaradaẽca bãrãra quĩrãẽ ðuanãda? ²⁴Baribarã jũmarãda Ācõrẽneba bedeabarã, mãne Jesu ijãẽ ðada wa Ācõrẽ bedea ùrĩ quĩrã ðada eða zesira bãrãba jara panã ùrĩ ðadeba idjia cawaya cadjiruada obarida idjaba Ācõrẽ quĩrãpita bedeade ðada. ²⁵Idji sode mẽrã erobadara ebuda cawaya. Mãne chĩrãborode cobepeda Ācõrẽa bia bedeya idjaba jaraya Ācõrẽra wãrãda bãrã ume ðada.

Ãbaa dji jarebãdade jũma quĩrãipa odadua

²⁶Mañ carea djabarã, çsãwã jipaara oẽi? Bãrã ãbaa dji jare panãne ãcãrãba trããbi Ācõrẽ Bedeadebemada trããnida panã, ãcãrãba Ācõrẽ

o 14:16. *Wãrãana ai.* Griego bedeade ðã ða: “Amén.” Mañ bedeara hebreo bedea. Crĩchada umẽ jara ða. Eðaude jara ða “bia ða mãwã baida” idjaba eðaude jara ða “wãrã.” **p 14:19.** *Dãrã bedei.* Griego bedeade ðã ða “bedea die mil.” *Dãrãẽ.* Griego bedeade ðã ða “bedea juesumabe.” **q 14:21.** Isaía 28:11-12. Ācõrẽba israelerãa jarasia ãdjia ijãnaẽ panã aĩbemarãba ãdjirãra ãyã ededida. **r 14:22.** *Jesu ijãẽ beaa unubi ða Ācõrẽba cawa oida.* Griego bedeade mãra ebuda ðãda.

bedeara jaradiadida panla, ãcãrãba Æcõrẽba cawabidada jaradida panla, ãcãrãba dadjia ùrĩnaca bedeadede bedeadida panla, idjaba ãcãrãba maã bedeadara cawa jaradida panla. Baribãrã jũma maãgara odida panla djabarãba biara ijãnamãrẽã. ²⁷Dadjia ùrĩnaca bedeadede bedeadibãrã, djaba umé wa ùbeabe mãwã bedeadida panla. Baribãrã aba aba bedeadida panla. Bedeadacarea abãlba maã bedeadara cawa jaraida bla.

²⁸Baribãrã djabarã abaa dji jãre panlne maã bedeadã cawa jarabarida neẽbãrã, dadjia ùrĩnaca bedeadede bedea quĩrĩã bla chupea baida bla. Idji crĩchade Æcõrẽa chupea bedeaida bla.

²⁹Ara maã quĩrãca Æcõrẽneba bedeadadara umé wa ùbea bedeadida panla. Maãne jũmarãba ãdjia bedea panlãa quĩrãcuita ùrĩnida panla wãrã cawaya. ³⁰Djaba aba bedea bade Æcõrẽba dji ùrĩ duanlne bema abala ne cawabisira, dji bedea baba maã djabara idu bedeadida bla. ³¹Jũmarãda aba aba Æcõrẽneba bedeadida panla cawa wãnamãrẽã idjaba biara ijãnamãrẽã. ³²Æcõrẽneba bedeadarira cawaẽne bedea nũmecaa, ãtebãrã poya jããbaria bedei carea. ³³Æcõrẽba bãga nũmecaa, ãtebãrã necai baida diabarã.

³⁴Æcõrẽ eberãrã abaa dji jãrebãdaza wẽrãrãra bedeadie panla, ãtebãrã chupea ùrĩnida panla. Ædji quima bedeara ijã beadida panla judiorã leyba jara bla quĩrãca. ³⁵Wẽrãrãba iwidĩ quĩrĩãnbãrã, diguida panlne ãdji quimaa iwididida panla. Djabarã abaa dji jãre duanlne wẽrã bedeara biẽ bla.

³⁶¿Æcõrẽ bedeara bãrãneba zesica? ¿Ababe bãrãmaa zesica? ³⁷Bariduaba Æcõrẽneba bedeadarida crĩcha bãbãrã, wa Æcõrẽ Jauredaba ne o bada crĩcha bãbãrã, maã eberãba jaraya mã naã cartade bãbãrãrã dadjirã Boroba obi bada. ³⁸Bariduaba maãgãda igarabãrã, idji sida igaradadua.

³⁹Maãba djabarã, biara jãrãdadua Æcõrẽneba bedeadida. Idjaba dadjia ùrĩnaca bedeadede bedeadadara idu bedeadidadua. ⁴⁰Baribãrã jũmaena quĩrãcuita quĩrãipa odadua.

Crito Ærẽbadadebema

15 ¹Maã awara djabarã, mã bãrãa quĩrãnebabiya bedea bia Jesucritodebema mã bãrãa jaradiadada. Maã bedeara bãrãba mãneba cawasidãa idjaba bio ijã panla. ²Mãa jaradiadara wãrãda ijã pananibãrã, Æcõrẽba edrã edaya. Ijã pananaẽbãrã, bãdji quĩrĩãbe ijãsidãa.

³Mãa cawada crĩcha dromaara bada naãrã bãrãa jaradiasia. Naãga basia: Critora dadjirã cadjirua carea beusia Æcõrẽ Bedeadede bã bã quĩrãca.^s ⁴Idjira tãbarisidãa, mãlbe ewari ùbeade beu bãdada Ærẽbasia Æcõrẽ Bedeadede bã bã quĩrãca.^t ⁵Ærẽbadacarea ara idjida Pedraa unbisia.^u Maãare idjia doce edadãrãa ara idjida unbisia. ⁶Mãwãnacarea ara

s 15:3. Isaías 53:5-12. t 15:4. Salmo 16:8-11; Isaías 26:19. u 15:5. *Pedro*. Griego bedeadede bã bla “Cepa.”

idjida djabarā quiniento auđu ābaa panla unubisia. Ādjirānebemada ācala jaidasidaa baribara zocārā wađibida zocai panla. ⁷Mañ quiniento djabarāba Jesu unupedaacarea ara idjida Santiagoa unubisia.”

Māwānacarea ara idjida jūma idjia diabuedarāa unubisia.

⁸Jirūare mla unubisia. Mla warra aradagada quirāca dji bié badamīna māwā unubisia.” ⁹Wārada mla Jesucritoba diabuedadebema dji edaara bla. Ācōrē ēberārā bié oi carea ēpē bada bēra bia blāe ēberārāba mla idjia diabuedada jaradamārēa. ¹⁰Baribara Ācōrēba idji biadeba mla basia Jesucritoba diabuedada bamārēa. Idji quiriābe mla māwā blé basia. Ātebara jūma Jesucritoba diabuedarā cāyābara mla idji itea auđuara o bla. Baribara ara mldjideba māwā oé bla. Ācōrēbara idji biadeba mla careba bla māwā omārēa. ¹¹Waabema Jesuba diabuedarāba idjidebemada jaradia panabara wa mla jaradia babara, abarida jaradia panla. Idjaba bārāba ara mañ bedeara ijasidaa.

Djabarā beupedada ārēbadidebema

¹²Dairāba Crito ārēbadebemada jaradia panla. Mañda ṣāwā ācala bārānebemaba beupedadara ārēbadaēana a panl? ¹³Beupedadada ārēbadaēbara, mañba jara bla Crito sida ārēbaé basida. ¹⁴Critoda ārēbaé basibara, māwāra dadji quiriābe jaradia panla idjaba bārāba bādji quiriābe idjira ija panla. ¹⁵⁻¹⁶Critoda ārēbaé basibara, Ācōrēba idji ārēbabisiada abadae daiba Ācōrēnebemada sewada jara panla. Wārada beupedadada ārēbadaēbara, mañba jara bla Crito sida ārēbaé basida. ¹⁷Critoda ārēbaé basibara, bādji quiriābe idjira ija panla idjaba wađibida cadjiruade panla. ¹⁸Māwāra jūma Crito ija bea beupedadara aduasidaa. ¹⁹Dadjirāba Critodeba ababe naļ ejūāne bia beadida crīcha panabara, jūmarā cāyābara miā djuburiara panla.

²⁰Baribara Ācōrēba wārada Critora beu badada ārēbabisia. Beupedadebemada idjidra dji naārā ārēbadaa. Māwā Ācōrēba unubisia jūma idjiderā sida wārada ārēbadida. ²¹Ēberā abaaba cadjirua oda carea dadjirāra beudia. Ara mañ quirāca ēberā abaaba bia oda carea dadjirāra ārēbadia. ²²Jūmarāda Adañneba zepedada bēra beubadaa. Ara mañ quirāca Critodeba jūma idjiderāda wayacusa zocai panania. ²³Critoda naārā ārēbasia. Idji waya zebarda idjiderāda ārēbadia. ²⁴Māwānacarea naļ ejūāra jōya. Mañ ewaride Critoba jai bororāda, jai dromarāda, jai mēsrā bea sida jūma poyaya. Mañbe idji puruda dadji Zeza Ācōrēa diaya.

²⁵Wārada Critora jūmarā boroda baida bla aba jūma idji dji quirūra poyabaradaa.” ²⁶Jirūare idjia dadji beura jōbiya, mañga sida idji ume dji quirū bēra. ²⁷Ācōrē Bedeade jara bla: “Bla ne jūmada idji jawaeda basia.” Ne jūma Crito jawaeda basida jara bamīna ebuda bla Ācōrēba ara idjida Crito jawaeda

v 15:7. Santiago. Santiagora idjaba Jacobo abadaa. Idjira Jesu djaba basia. w 15:8. Hecho 9:1-6. x 15:25. *Aba jūma idji dji quirūra poyabaradaa.* Griego bedeadē nāwā blā bla: “Aba idji jirū edre babaradaa.” y 15:27. Salmo 8:6.

ɓaɓe basida. Ɓɔrɔrɔɓaɓa ne jũmada Crito jaɓaɓe ɓasia. ²⁸ Ɓɔrɔrɔ Warra Critoba ne jũma poyaɗacarea ara idjida Ɓɔrɔrɔ jaɓaɓe ɓeya Ɓɔrɔrɔ ne jũmada idji jaɓaɓe ɓaɓa quĩrɔɓa. Mɔwɔɓaɓa Ɓɔrɔrɔ ne jũmada idji jaɓaɓe erɔɓaya.

²⁹ Beupedaɗaɗa ɓrɔɓaɗaɓaɓa, ɓɓɔrɔrɔ ɓɔrɔrɔ ɓeupedaɗa cacuabari borocue panɓ? Ɓɔrɔrɔ beupedaɗaɗa ɓrɔɓaɓiɓaɓa, ɓɓɔrɔrɔ ɓɔrɔrɔ ɓɔrɔrɔ cacuabari borocuedi? ³⁰ Idjaba beupedaɗaɗa ɓrɔɓaɗaɓaɓa, ɓɓaɓa ɓɔrɔrɔ ɓɔrɔrɔ Jesucrito beɗeɗa carea ewariza minijichiade bia mĩga panɓ? ³¹ Djabarɔ, ɓɔrɔrɔ dadjirɔ Boro Jesucrito iɓa panɓ carea mɓra wɔrɔɗa ɓaɓriɗa ɓa. Wɔrɔɗa jaraya: ewariza crĩɓa ɓa ɓerɔrɔɓa mɓra Jesu beɗeɗa carea beaɗida. ³² Epeso puruɗe Ɓɔrɔrɔ beɗeɗa jaradiai carea mɓra bia mĩgasia animarɔ cadjirua ɓeɗa ume djo ɓa quĩrɔɓa. ^a Beupedaɗaɗa ɓrɔɓaɗaɓaɓa, ɓmɓ bia mĩgaɗa carea ɓɔrɔrɔ biada edasi? Wɔrɔɗa dadjirɔɗa ɓrɔɓaɗaɓaɓa, biara ɓa oɗida ɓaɓaɓa jarabada quĩrɔɓa: “Bia ne coɗia, itua doɗia nu beuɗi ɓɔrɔrɔ.” ^b

³³ Idu cĩrũgabirɔnɔɗa. ɓɔrɔɗa cadjirua obadarɔ ume ɓbaɗa nĩɓaɗiɓaɓa, ɓɔrɔrɔɗa ɓɔrɔrɔ bia nĩɓaɗaɗa ɓrɔɓia. ³⁴ Jipa crĩɓaɗaɗa. Cadjiruɗa waa orɔnɔɗa. Ɓaɓa ɓɔrɔrɔɓemaba Ɓɔrɔrɔ adua ɓeaa. Maɓ carea ɓɔrɔrɔ peradiɗa panɓa.

Djabarɔ ɓrɔɓaɗaɗa ɓɓa cacua sɔwɔ ɓaɗeɓema

³⁵ Ɓaɓaɓa iwiɗiɗisicada: “ɓBeupedaɗaɗa sɔwɔɓaɓa ɓrɔɓaɗi? ɓɓɔrɔrɔ cacuaɗa sɔwɔ beaɗi?” ³⁶ Idji mɔwɔ iwiɗi ɓaɓa crĩɓa neɓe ɓaɓa! Ne uɗa tunuɓaɗe dji tara ɓerawabaria. ³⁷ Trigoda uibɓaɗa wa baridua tada uibɓaɗa, dji ɓaɓaɗa ucaa ɓteɓaɗa dji taɗa ubaria. ³⁸ Baribɓaɗa maɓ taɗeɓa Ɓɔrɔrɔ dji ɓaɓaɗa tunubibaria idji ɓaɗa ɓa quĩrɔɓa.

³⁹ Naɓ ɓjũɓe zocai ɓeara abari cacua quĩrɔɓa ɓeaeɓa. Ɛberɔ cacuaɗa awara ɓa, animarɔ cacuaɗa awara ɓa, iɓana cacuaɗa awara ɓa, beɗa cacuaɗa awara ɓa. ⁴⁰ Idjaba ɓajɓe ne quĩrɔtanɔɗa baraa. Naɓ ɓjũɓe biɗa ne quĩrɔtanɔɗa baraa. Baribɓaɗa ɓajɓe ne biya queɗeara awara ɓeaa. Naɓ ɓjũɓe ne biya queɗeara awara ɓeaa. ⁴¹ Ɓmɔɗaɗa ɓnaara awara ɓa, jeɗeco ɓnaara awara ɓa, chɗaɗa ɓnaara awara ɓa. Chɗaɗa ɓnaara awara ɓeaa.

⁴² Beupedaɗa ɓrɔɓaɗaɗa ne uɗa quĩrɔɓa ɓa. Cacua ɓerawabarida joubadaa baribɓaɗa cacua ɓerawacada ɓrɔɓaya. ⁴³ Cacua ɓiaɗeɗa joubadaa baribɓaɗa cacua biya quiruda ɓrɔɓaya. Cacua ɓaɓaɗe ɓaɗa joubadaa baribɓaɗa cacua ɓaɓa ɓaɗa ɓrɔɓaya. ⁴⁴ Naɓ ɓjũɓeɓema cacuaɗa joubadaa baribɓaɗa ɓajɓeɓema cacuaɗa ɓrɔɓaya. Naɓ ɓjũɓeɓema cacuaɗa ɓaɓaɗa ɓajɓeɓema cacua siɗa ɓa.

⁴⁵ Ɓɔrɔrɔ Beɗeɗe ɓa ɓa: “Nabema ɓberɔ Adaɓ abadaɗa Ɓɔrɔrɔ zocai ɓabisia.” Baribɓaɗa Crito dji jĩrũareɓema Adaɓ abadaɗa ɓasia idji jaureɗeɓa

z 15:29. Corintodeɓema djabarɔɗa dji beupedaɗa cacuabari borocue pananamĩna Ɓɔrɔrɔ Beɗeɗe jaracaa dadjia mɔwɔ oɗida panɓa. a 15:32. Hecho 19:23-41. b 15:32. Isaía 22:13.

zocai ðaida diamãrẽã. ⁴⁶Bajãnebema cacuada naãrãbema cacuaéa, ãtebãrã naã ëjũãnebema cacuada dji naãrãbema. Dji naãrãbema cacua jõnacarea bajãnebema cacuada edaya. ⁴⁷Nabema ëberã Adaã abadara egoro oda basía. Jĩrũarebema ëberã Jesucrito abadara bajãnebema. ⁴⁸Adaã cacuara egoro oda basía. Ara maã quĩrãca naã ëjũãnebemarãba eropanã. Baribãrã Critoba bajãnebema cacuada eroã quĩrãca bajãnaa wãbãda ëberãrãba eropanania. ⁴⁹Dadjirãra nabema ëberã egoro oda quĩrãca panãa idjaba bajãneba zeda ëberã Crito quĩrãca panania.

⁵⁰Djabarã, mãa naãda jaraya: naã ëjũãnebema cacuara Ñcõrẽ bajãnebema purude poya ðaéa. Cacua ðerawabarira cacua ðerawacama poya ðaéa. ⁵¹Ûrinadua. Ñcõrẽba naëna cawabié ðadara mãa cawabiya: jũma dadjirãra beudaéa, ãtebãrã cacua quĩrã awara panenia. ⁵²Cawaéne, daupica edabãrãde, jĩrũarebema cachiru jĩguabãrãde mãwã quĩrã awara panenia. Wãrãda Ñcõrẽ cachirura jĩguaya. Maãne beupedaada cacua ãrinacade ãrẽbadia. Idjaba dadjirã wadi zocai ðeara cacua quĩrã awara panenia. ⁵³Dadjirã cacua ãrĩbarira cacua ãricada ðeya. Dadji beuida ðã cacuara beuca cacuada ðeya. ⁵⁴Naã cacua beuida ðãra cacua beuca bebãrãde Ñcõrẽ Bedeade ðã ðã quĩrãca wãrãda ðaya. Nãwã ðã ðã: “Ñcõrẽba dadji beuira jõbisia.”^c ⁵⁵Idjaba ðã ðã:

Beuba waa poya beubiéa. Beuba waa poya puabiéa.^d

⁵⁶Ñcõrẽba Moisea diada leyba cawabi ðãa dadjirãba cadjirua obadada. Cadjiruada obada bẽrã beudia. ⁵⁷Baribãrã Ñcõrẽa bia ðãada adida panãa dadjirã Boro Jesucritoðeba beudiðebemada ëdra edada bẽrã. ⁵⁸Maã carea mã djabarã, bio ijã pananadua. Dadjirã Boroba quĩrã ðãa bio ëpẽ oðadua. Bãrãba cawa panãa dadjirã Boro itea o panãa bãdji quĩrãbe o panlẽda.

Djabarã Jerusaleãnebema itea parata jarã pepedada

16 ¹Maã awara bãrãba djabarã Jerusaleãnebema itea parata jarã pebadadebemada mãa jaraya. Mãa djabarã Galacia druadebemarãa jarada quĩrãca oðadua. ²Nabema ewari domiaza bãdjiza edabãdadebemada waga ðadadua. Mãwãra mã jũebãrãde bãrãba ewabe jarã pedaéa. ³Mã jũebãrãde djabarã bãrãba edabãdada mãa Jerusaleãnaa parata diade diabueya. Djabarã Jerusaleãnebemarãba ãdjira bia edadamãrẽã mãa ãdji ume cartada ðã diabueya. ⁴Baribãrã bãrãmaarã mã sida wãida bia ðabãrã, ãdji ume wãya.

Paulo Corintoðaa wãida crĩchada

⁵Mãra naãrã Macedonia druadaa wãida ðãa. Maãbe bãrãmaa wãya. ⁶Mãra bãrã ume dãrãiscada. Ñĩbẽrã jũma naã doidaara ðaisicada. Maãbe bãrãba mãra poya carebadia mãdji wãbãrãmaa bia wãmãrẽã. ⁷Ara nawena

c 15:54. Isaías 25:8. Ñcõrẽba dadji beuira jõbisia. Griego bedeade nãwã ðã ðã: “Dji poya ðãba beuira mĩbuesia.” **d 15:55.** Osea 13:14. Griego bedeade maã versículoda nãwã ðã ðã: “Beu, ¿bã cümüara sãma ðã? Joubada uria, ¿bãa poya ðadara sãma ðã?”

poya dārā baé bēřā mĭa bārāra acĭde wā quĩrĩáéa. Baribĭrĭ dadjirā Boroba quĩrĩāibĭrĭ, bārāmaa wābĭrĭde dārāica ĩĭa. ⁸Nama Epeso purude ĩaya āba Pentecoste ewari droma jōbĭrĭdaa. ⁹Nama mĭ ume dji quĩrĩda baramĩna nawena poya Ācōrē bedeara bia jaradia ĩaya idjaba zocārāba ĩjābĭdaa.

¹⁰Djaba Timoteoda bārāma jūēibĭrĭ, idjira bārā tāēna bia edadadua wayarāmārēā. Dadjirā Boroba quĩrĩā ĩara idjia bia o ĩa mĭa o ĩa quĩrāca. ¹¹Maĭ carea idjira igararānadua, ātebĭrĭ carebaēadua mĭ acĭde zebĭrĭde necai zemārēā. Mĭa, dewara djabarā bida idji zeida jĭā panĭa.

¹²Dadjirā djaba Apoloa mĭa bedea djuburiasia dewara djabarā ume bārā acĭde wānamārēā. Baribĭrĭ ara nawena idjira wā quĩrĩāé ĩa. Poya wābĭrĭde wāya.

Pauloba naĭ cartade jĩrũare ĩada

¹³Quĩrācuita beadadua. Jesucritora bio ĩā pananadua. Idjiēba sozarra beadadua idjaba zarea beadadua. ¹⁴Ne jūma bārāba obĭdara quĩrĩāneba odadua.

¹⁵Djabarā, bārāba cawa panĭa Acaya druaē Estepanaba, idji ēberārā bida naārā Jesura ĩjāsidadā idjaba ādji crĩchara ĩacādadā jūma djabarā carebaēi carea. ¹⁶Mĭa bārāa bedea djuburiaya ādjira, jūma ādji quĩrāca ĩea sida ēpēnamārēā. Jūma Ācōrē traju o panĭra, djabarā careba panĭ sida ēpēnadua.

¹⁷Djaba Estepanada, Portunatoda, Acaico sida mĭma jūēpedada bēřā ĩasrida ĩa. Ādjirāba bārā cacuabari mĭra careba panĭa. ¹⁸Ādjirāba mĭ sora ĩasridabisidāa bārā so ĩasridabipedada quĩrāca. Ādjirānebemada, djabarā ādjirā quĩrāca panĭ sida bia crĩchadadua.

¹⁹Djabarā Asia druaēbemaba quĩrĩā panĭa bārāra bia pananida. Djaba Aquilaba, djabawērā Priscilaba, djabarā ādji dede ābaa dji jĭrebada bida dadjirā Borodeba quĩrĩā panĭa bārāra bia pananida. ²⁰Djabarā jūmarāba quĩrĩā panĭa bārāra bia pananida. Wārā quĩrĩāneba dji bia edadadua.^f

²¹Mĭra Paulo. Naĭga bedeara ara mĭdji jĭwaba ĩabĭrĭa.

²²Bariduaba dadjirā Boro Jesucritoda quĩrĩāéĭrĭ, Ācōrēba mĭ ēberārā bié ĩaya. ¡Zedua, dadjirā Boro!

²³Mĭa quĩrĩā ĩa dadjirā Boro Jesucritoba idji biadeba bārāra careba ĩaida. ²⁴Jesucritodeba mĭa bārāra wārāda quĩrĩā ĩa.^g

e 16:8. Judiorāba ādji Egiptodeba ēdrapedada quĩrānebada ewari odacarea cincuenta ewari ĩade ādji néu naārā ewapedada carea ĩasrida obada ewarida obadjidāa. Maĭ ewari dromara Pentecoste abadjidāa. Levitico 23:15-16. f 16:20. Wārā quĩrĩāneba. Griego bedeaē ĩā ĩa: “Isō bia quĩrudeba.” g 16:24. Griego bedeaē Ācĭrĭ cartade jĩrũare ĩā ĩa: “Bia ĩa māwā ĩaida.”